

Parlamentul Republicii Moldova

S T E N O G R A M A
ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 6 decembrie 2019
S U M A R

1.	Depunerea, de către deputații Frațiunii „ACUM Platforma DA” și Frațiunii „PAS, Blocul ACUM”, a Moțiunii simple împotriva politicii Ministerului Justiției și a domnului ministru Fadei Nagacevschi.	6 – 7
2.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (<i>art. 30, 37, 38, 461</i>). Nr. 140 din 22.07.2019	7 – 8
3.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii (<i>art. 8</i>). Nr. 250 din 05.11.2019	8 – 14
4.	Adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (<i>Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii – art. 5, 20; Legea privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni – art. 8</i>). Proiectul a fost dezbătut anterior la ședința din 5 decembrie 2019. Nr. 284 din 28.11.2019	14 – 15
5.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 121 din 3 mai 2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație (<i>art. 2</i>). Nr. 98 din 03.07.2019	15 – 30

6.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (<i>Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii – art. 13, 34; Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544/1993 – art. 64</i>). Nr. 174 din 13.08.2019	31 – 33
7.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative (<i>Codul fiscal nr. 1163/1997 – art. 96, 103, 124 ș.a.; Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal – art. 28; ș.a.</i>). Nr. 239 din 24.10.2019	33 – 41
8.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (<i>Legea privind Institutul Național al Justiției – art. 28; Legea cu privire la Procuratură – art. 20</i>). Nr. 301 din 05.12.2019	41 – 46
9.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege cu privire la modificarea articolului 14 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019 nr. 300/2018. Nr. 253 din 07.11.2019	46 – 49
10.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărâre privind eliberarea unui judecător al Curții Supreme de Justiție din funcția de judecător și vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție, președinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ (<i>Tatiana VIERU</i>). Nr. 222 din 03.10.2019	49 – 51
11.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru ratificarea Amendamentului la articolul 38 al Statutului Organizației Mondiale a Turismului (OMT), adoptat în cadrul celei de-a XVII-a sesiuni a Adunării generale a OMT	51 – 54

	prin Rezoluția A/RES/521 (XVII) în perioada 23–29 noiembrie 2007. Nr. 244 din 29.10.2019	
12.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărâre pentru modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 70/2019 privind grupurile parlamentare de prietenie. Nr. 270 din 22.11.2019	55 – 57
13.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea articolului 33 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii. Nr. 227 din 09.10.2019	57 – 62
14.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (<i>art. 1, 4, 10, 12 ș.a.</i>). Nr. 281 din 28.11.2019	62 – 85
15.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege cu privire la modificarea articolului 11 din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995. Nr. 283 din 28.11.2019	85 – 90

Ședința începe la ora 10.05.

Lucrările sunt prezidate de doamna Zinaida Greceanîi, Președinte al Parlamentului, asistată de domnii Mihail Popșoi, Alexandru Slusari, Vlad Batrîncea și doamna Monica Babuc, vicepreședinți ai Parlamentului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi...

Stimați colegi,

Bună dimineața sau deja bună ziua.

Vă rog să vă ocupați locurile în sală.

Rog Secretariatul,

Să anunțe prezența.

Doamna Evelina Bubuioc – șef al Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Stimată doamnă Președinte al Parlamentului,
Stimați deputați,

Vă anunț că la începutul ședinței de astăzi, din totalul celor 99 de deputați, nu și-au înregistrat prezența: Șor Ilan, Ulanov Denis – cerere, Bologan Victor – cerere, Candu Andrian – cerere, Moțpan Chiril – cerere, Oleinic Alexandr – cerere, Alaiba Dumitru, Bolea Vladimir, Munteanu Igor, Botnari Alexandru, Rotundu Svetlana, Guzun Ludmila.

Cvorumul fiind de 87 de deputați.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Avem cvorumul. Pentru începerea ședinței, rog să onorăm Drapelul de Stat. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Stimați colegi,

Mulțumesc.

Dacă îmi permiteți, câteva anunțuri. De fapt, Secretariatul mi-a pus aici ca să vă fac niște anunțuri.

Stimați colegi,

Pe data de 7 decembrie este Ziua Internațională a Aviației Civile. Aș vrea să-i felicităm anticipat pe cei din aviația civilă și să le dorim un lucru: să aibă mai multă siguranță pentru toți cetățenii care utilizează aviația civilă. Felicitări. *(Aplauze.)*

Stimați colegi,

Pe data de 8 decembrie 1955 a fost creată emblema oficială a Uniunii Europene – Drapelul european. De asemenea, este o zi foarte importantă.

Pe data de 9 decembrie este Ziua Internațională Anticorupție. *(Aplauze.)*

Tot pe 9 decembrie este ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Crimei de Genocid și pentru prevenirea acestei crime.

Pe data de 10 decembrie este Ziua Internațională a Drepturilor Omului.

Rog Comisia drepturile omului să aibă grijă de acest eveniment.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Noi cu dumneavoastră avem aprobată o agendă.

Da, domnule Bolea, vă rog.

Domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Da, de procedură, doamnă Președinte.

Astăzi a avut loc ședința Comisiei juridice, unde s-a aprobat raportul pentru proiectul de Lege nr. 301 pentru modificarea unor acte legislative. De aceea este o rugămintă, să uzați de dreptul dumneavoastră pentru a introduce acest proiect astăzi în ordinea de zi. Este raportul unanim votat de toți membrii comisiei, de aceea putem să-l examinăm.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

La propunerea Comisiei juridice, numiri și imunități, uzez de dreptul meu de Președinte al Parlamentului și propun includerea în ordinea de zi a proiectului nr. 301 din 5 decembrie 2019.

Cine este pentru, rog să votați pentru includerea în ordinea de zi.

Majoritatea celor prezenți.

Mulțumesc.

Eu mai am aici o solicitare din partea Comisiei protecție socială, sănătate și familie.

Doamnă Bacalu,

Vă rog.

Doamna Elena Bacalu:

Mulțumesc mult.

Comisia protecție socială, sănătate și familie solicită să fie inclus pe ordinea de zi a ședinței plenare de astăzi proiectul nr. 253 din 7 noiembrie 2019.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Este raportul comisiei, este...?

Doamna Elena Bacalu:

Da.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Este raportul comisiei și, după câte cunosc, este și avizul Guvernului.

Doamna Elena Bacalu:

Da.

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

De asemenea, uzez de dreptul meu și propun includerea inițiativei nr. 253 din 7 noiembrie 2019 pentru ordinea de zi de astăzi.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Mai am o solicitare aici – domnul Plîngău Dinu.

De ce ține?

De procedură.

Vă rog.

Domnul Dinu Plîngău:

Doamnă Președinte,

Fracțiunea parlamentară „Platforma DA” și Fracțiunea parlamentară „PAS” vor să înregistreze o moțiune simplă de cenzură împotriva politicii Ministerului Justiției și a domnului ministru Fadei Nagacevschi și rog permisiunea de a da citire moțiunii simple.

Doamna Zinaida Greceanî:

Transmiteți-i moțiunea simplă... Domnul Fadei Nagacevschi nici n-a dovedit încă să facă cunoștință cu tot ministerul și dumneavoastră veniți cu moțiunea simplă împotriva unui ministru. (*Rumoare în sală.*)

Da, de fapt, puteți să-mi transmiteți că eu o să dau citire. Așa este după procedură.

Stimați colegi,

Eu am să dau citire, sunt, probabil, că semnăturile, eu am să rog Direcția generală juridică să explice, și am să dau citire dispozitivului. Sunt semnăturile din partea Blocului ACUM.

„Având în vedere considerentele expuse mai sus, deputații, semnatori ai prezentei moțiuni simple, formulate în conformitate cu prevederile Constituției articolelor 112, 115 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea din 1996, solicită următoarele.

Pentru depășirea vădită a atribuțiilor și admiterea ingerinței în sistemul judecătoresc, profanarea ideii de reformă a sistemului judecătoresc, apreciere, prin aplicarea unor mecanisme ce încalcă normele legale ce țin de transparența procesului decizional, precum și cele privind elaborarea actelor normative, solicităm inițierea procedurii de revocare a lui Fadei Nagacevschi din funcția de ministru al justiției al Guvernului Republicii Moldova.”

Și aici mai sunt solicitări, reconfirmarea oficială din partea Guvernului Republicii Moldova că respectă principiul separării puterilor în stat.

La sigur că le respectă. Așa cum dumneavoastră ați dat aprecierea, așa încerc și eu să dau aprecierea.

Domnule Creangă,

Vă rog să preluați această moțiune simplă și să dați avizul Direcției generale juridice.

Mie mi se pare că noi „călcăm pe aceeași greblă”. Din precedentă moțiune a trebuit puțin altfel s-o formulați. Eu nu fac aprecieri.

Stimați colegi,

Începem examinarea ordinii de zi. **Se propune pentru examinare în lectura a doua proiectul sub nr. 140 din 22 iulie 2019.**

Președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, domnul Bolea.

Vă rog, la tribună.

Domnul Vasile Bolea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Se dă citire raportului la proiectul de Lege privind modificarea Codului contravențional, proiectul nr. 140 din 22 iulie 2019.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege privind modificarea Codului contravențional și expune următoarele. Proiectul, inițiativă legislativă a Guvernului, a fost examinat în prima lectură în ședința în plen a Parlamentului la data de 20 septembrie 2019.

Scopul proiectului ține de executarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 28/2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi de la articolul 78¹ din Codul contravențional și a Hotărârii nr. 32/2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional.

Pentru lectura a doua, comisia a solicitat autorilor reformularea conținutului articolului 461, autorul a prezentat articolul 461 cu următorul cuprins: „Articolul 461. Încetarea procesului contravențional în ședință de judecată. Alineatul (1). În cazul în care pe parcursul judecării cauzei se constată unul din temeiurile prevăzute la articolele 441 și 445 alineatul (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional”.

Și alineatul (2): „Procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alineatul (1), doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenții afectează, în mod esențial, fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată”.

Reieșind din cele expuse, comisia, cu votul unanim al membrilor săi, propune plenului Parlamentului examinarea proiectului de Lege privind

modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, înregistrat cu nr. 140 din 22 iulie 2019 în a doua lectură.

Raport încheiat.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc, domnule președinte.

Întrebări nu aveți.

Stimați colegi,

Supun votului adoptarea în lectura a doua a proiectului nr. 140 din 22 iulie 2019, proiectul de Lege privind modificarea Codului contravențional.

Cine este pentru, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

Sectorul nr. 1?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Doamna Zinaida Greceanî:

– 27.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 34.

Doamna Zinaida Greceanî:

– 34.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 20.

Doamna Zinaida Greceanî:

– 20.

Cu 81 de voturi, proiectul a fost adoptat în lectura a doua.

Următorul proiect de pe ordinea de zi este **proiectul nr. 250 din 5 noiembrie 2019, inițiativă legislativă a unui grup de deputați.**

Din partea...

Domnule Odnostalco,

Vă rog.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Уважаемые коллеги!

Проект закона № 250 подразумевает следующие простые, но необходимые вещи.

На сегодняшний день человеку, который находится в отпуске по уходу за ребенком до трех лет, при исчислении пенсии, когда наступает его право, исчисляется его пенсия из суммы минимальной пенсии по стране, потому что, естественно, он не работает до трех летия ребенка.

Проект наш предполагает замену этой нормы на среднюю пенсию по стране, что существенно увеличит уже при получении пенсии конечную цифру пенсии тех, кто будет ее получать.

Хотел бы отметить несколько моментов, с чем это связано. В первую очередь с тем, что у нас на сегодняшний день средняя пенсия женщин куда меньше средней пенсии мужчин.

Так, к сожалению, обстоит и с заработной платой у нас. Соответственно мы имеем ситуацию, при которой женщины, когда выходят на пенсию, менее защищены (чтобы не сказать – ущемлены) суммой пенсии. По статистике на 1 августа 2019 года средняя пенсия женщины 1688 леев, а пенсия мужчины 2278 леев. Данная норма позволит сократить этот разрыв.

Проблема поддержать проект закона.

Заключение Правительства есть, оно положительное.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Domnule deputat,

Aveți o întrebare.

Doamna Gherman Doina,

Vă rog.

Doamna Doina Gherman:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimate domnule deputat,

Eu apreciez acest proiect de lege care vine să reducă inegalitățile de gen la calcularea pensiilor, pentru că, într-adevăr, în Republica Moldova, femeile beneficiază de pensii mai mici decât bărbații, aproximativ 75% din pensia medie în cazul bărbaților.

Dar, conform proiectului propus de dumneavoastră, într-un final, noi vom avea două formule de calcul a pensiilor sau vom avea, de fapt, două tipuri de pensii: pensia calculată în baza noilor prevederi și pensia calculată

după formula veche. Acest fapt, nemijlocit, va discrimina unele persoane care vor avea tot dreptul mai apoi să conteste aceste modificări legislative.

Dumneavoastră nu credeți că ar fi binevenit, din punct de vedere al respectării drepturilor omului și al principiului nediscriminării, de venit cu un amendament care ar prevedea ca Guvernul să aprobe un plan, fie un calendar... care va calcula etapizat și va ajusta automat aceste pensii? Mai ales că noi avem un precedent când, în 2017, a fost elaborat un calendar similar de valorizare a pensiilor și, în urma acestuia, au beneficiat circa 300 de mii de pensionari.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog, răspunsul.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Спасибо за вопрос.

Мы же понимаем все, что закон обратной силы не имеет. Это первое.

Второе. Вы совершенно правы, эти нормы будут входить в силу со следующего года или с момента публикации в Официальном Мониторе, как это будет, и они будут касаться вновь вышедших пенсионеров, и это согласно законодательной технике, о которой вы знаете.

Что касается тех, кто не подпадает под эту норму или уже получил пенсию соответственно. Я бы не употреблял здесь слово «дискриминация» по отношению к женщинам, потому что мы женщин любим, женщины для нас все – это наши мамы... (*Rumoare în sală.*) И поэтому это слово... оно несколько обижает в первую очередь женщин. Вот я стану здесь на вашу в том числе защиту.

И то, что вы говорите, имеет право на жизнь.

Давайте на этапе второго чтения предложите в качестве поправки либо выйдите с собственной законодательной инициативой, и мы будем это обсуждать совместно с Правительством. Почему бы нет?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Aveți a doua întrebare, doamnă Gherman?

Da, vă rog, precizare.

Vă rog.

Нас надо любить и на руках надо носить.

Doamna Gherman.

Conectați-i microfonul.

Doamna Doina Gherman:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Noi vom susține acest proiect de lege în lectura întâi. Dar ne vom rezerva dreptul de a veni cu un amendament care va elimina orice formă de discriminare la calcularea pensiilor pentru limita de vârstă în acest caz.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Nu mai aveți alte întrebări?

Următoarea întrebare vine din partea doamnei Apostolova Reghina.

Doamna Reghina Apostolova:

Спасибо большое.

Господин докладчик, ну, во-первых, это социальный проект.

Фракция партии «Шор» его поддерживает.

Но скажите, пожалуйста, при подготовке данного вопроса те замечания, которые были на комиссии публичного управления, – как они реализованы?

Спасибо.

Domnul Vladimir Odnostalco:

В соответствии с пожеланиями заявщиков. (*Râsete în sală.*) (*Voce nedeslușită.*) Заявителя.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Aveți a doua întrebare sau o precizare?

Doamnă Apostolova,

Vă rog.

Doamna Reghina Apostolova:

Ну, желательно отвечать более конкретно, господин Односталко.

Второй вопрос. Скажите, пожалуйста, в пояснительной записке указано, что расходы, которые возникнут в связи с реализацией данного проекта, покрываются из государственного бюджета. Как вы предполагаете, сможет ли государственный бюджет при дефиците естественно нести эти расходы и реализовать данный проект?

Domnul Vladimir Odnostalco:

Мы совершенно точно знаем, что в государственный бюджет уже заложены эти расходы, и все в этом плане будет хорошо, потому что для

государственного бюджета в приоритете – обеспечение пенсии женщин.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Doamnă Apostolova,

Mai aveți o întrebare? Nu aveți.

Domnule deputat,

Nu mai aveți alte întrebări.

Vă rog să luați loc.

Rog Comisia protecție socială, sănătate și familie, doamnă Bacalu, doamnă președinte, vă rog, raportul comisiei.

Doamna Elena Bacalu:

Mulțumesc mult.

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, inițiativă legislativă a unui grup de deputați nr. 250 din 5 noiembrie 2019, lectura întâi.

Proiectul sus-menționat vine cu propunerea de modificare a Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, în vederea modificării modalității de calcul a pensiilor în cazul perioadei necontributive de îngrijire a unui copil până la vârsta de 3 ani. Astfel, la determinarea venitului mediu lunar asigurat în cazul acestei perioade necontributive, se va lua în considerare salariul mediu lunar pe țară, și nu salariul minim lunar pe țară, așa cum este în prezent.

Guvernul, prin avizul său din 27 noiembrie curent, a susținut proiectul. În aviz se menționează că mijloacele necesare pentru anul 2020 circa 1,53 milioane de lei au fost prevăzute în proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2020.

Urmare a votului, cu votul unanim al membrilor săi prezenți în ședință, (8 voturi „pentru”), Comisia protecție socială, sănătate și familie propune examinarea și adoptarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, nr. 250 din 5 noiembrie 2019, în ședința de plen a Parlamentului.

De fapt, comisia a luat decizia de a fi votat acest proiect în două lecturi. Acum trebuie să luăm o decizie, fiindcă a venit o propunere din partea doamnei Gherman.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi...

Doamnă președinte,

Vă rog să luați loc.

Nu aveți întrebări dumneavoastră la raport.

Stimați colegi,

Supun votului aprobarea în prima lectură a proiectului nr. 250 din 5 noiembrie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Practic unanim.

Și acum propunerea comisiei a fost să fie votat și în a doua lectură

Doamna Gherman a venit cu un amendament. Poate noi amendamentul îl promovăm separat, într-un proiect de lege separat? De acord?

Veniți cu o inițiativă și îl promovăm.

Doamnă Gherman,

De acord? De acord.

Stimați colegi,

Cu aceste constatări, supun votului pentru a fi adoptat în lectura a doua proiectul de Lege sub nr. 250 din 5 noiembrie 2019.

Constatând, după cum a menționat și doamna președinte al comisiei, că mijloacele sunt prevăzute în bugetul asigurărilor sociale de stat. Sigur ca transferuri de la bugetul de stat. Asta pentru claritate pentru toată lumea.

Cine este pentru a fi adoptat acest proiect nr. 250 din 5 noiembrie 2019 în a doua lectură, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

Sectorul nr. 1?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 27.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 35.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 35.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 20.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 20.

Cu 82 de voturi, proiectul a fost adoptat în a doua lectură.

Stimați colegi,

Mie Secretariatul îmi spune că eu n-am fost ieri destul de explicită când am votat un proiect de lege.

Doamnă Bacalu,

Vă rog să fiți atentă.

Dumneavoastră, ca președinte al comisiei, ați propus, când am votat în prima și a doua lectură... **în prima lectură proiectul nr. 284 să fie comasat cu nr. 248.** Și tot dumneavoastră ați propus ca imediat **să-l votăm în a doua lectură.** Noi am votat comasarea acestor proiecte, eu crezând că este votat și în lectura a doua, ținând cont cum a propus comisia de specialitate.

Acum Secretariatul îmi spune că în stenogramă nu este destul de explicit. De aceea încă o dată supun votului adoptarea în lectura a doua, asta e privind sistemul... Dar nu cred că trebuie pe agendă.

Secretariatul,

Vă rog să-mi spuneți, dacă trebuie pe agendă? Nu este necesar. Noi, pur și simplu, l-am votat ieri și am votat, practic, unanim proiectele respective. Sunt, de asemenea, proiecte sociale. Și am votat...

Doamnă Bacalu,

Vă rog să aduceți o claritate. Nr. 284 comasat cu nr. 248.

Doamna Elena Bacalu:

În ședința de ieri am propus ca să fie aceste două proiecte comasate, să fie luat ca bază proiectul nr. 284 și să fie votat în două lecturi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Spuneți... Esența este... proiectul de lege vizează dreptul la pensia de dizabilitate în cazul unei dizabilități severe provocate de o afecțiune generală.

Noi l-am votat. Practic, noi l-am votat în două lecturi.

Suntem de acord să punem...? Eu, pur și simplu, pentru stenogramă.

Supun votului pentru a fi adoptat în lectura a doua proiectul nr. 284 din 28 noiembrie 2019, care a fost comasat cu proiectul nr. 248, la bază fiind proiectul nr. 284.

Cine este pentru, rog să votați.

Unanim este votat în lectura a doua.

Asta-i pentru stenogramă, pentru Secretariat, să nu aibă...

Da, vă rog, numărătorii, să dați rezultatele.

Eu am constatat că „unanim”, dar, vă rog, să dați rezultatele.

Stimați colegi,

Încă o dată, vă rog, să...

Da. Mulțumesc.

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 27.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 35.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 35.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 18.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 18.

Cu 80 de voturi, proiectul a fost votat, deja a doua oară, în lectura a doua.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Următorul proiect de pe ordinea de zi este proiectul sub nr. 98 din 3 iulie 2019.

Vine din partea unui grup de deputați.

Din partea autorilor – domnul Gheorghe Brașovschi.

Domnul Gheorghe Brașovschi:

Stimată doamnă Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Stimați veterani,

Propun spre atenția și examinarea dumneavoastră proiectul de Lege înregistrat sub nr. 98 de pe data de 3 iulie anul curent. Inițiatori sunt un grup de deputați. Inițiativa legislativă a Frațiunii Partidului Democrat care prevede modificarea Legii nr. 121 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, și anume articolul 2 alineatul (1) punctele 7 și 8 care prevăd schimbarea sintagmei de la „100” la „500” de lei a participanților la luptele, acțiunile militare din Afganistan și teritoriile altor state și acțiunile militare pentru independența Republicii Moldova și integritatea teritorială.

Vreau să spun că la baza acestui proiect a stat modificarea din anul 2012, atunci când această categorie de cetățeni (veteranii) beneficiau de un șir de facilități, compensații, cum ar fi compensațiile la căldură. Cei care se încălzeau cu agent termic solid-lemn și cărbune, cei care erau uniți la conducta de gaze naturale – undeva 500–600 de lei lunar. Apoi aveau facilități la serviciile comunale, transportul urban public era gratis, în afară, clar că, de taxi. Iar cei din Afganistan beneficiau de 50% reducere la biletele căilor feroviare ca să se deplaseze în orice colț al fostei ... să spunem așa, al fostului spațiu sovietic. Și dacă luăm în cuantum, atunci se aduna o sumă de 6500 de lei anual sau undeva 540 de lei lunar.

Asta a fost la bază, ca autor, ca să punem majorarea aceasta de 500 de lei, ca să aducem măcar acea sumă pe care o primeau aceste categorii de cetățeni.

Vreau să spun că avizele comisiilor sunt, spre bucuria noastră, în marea majoritate s-a votat unanim, au fost susținute. Este avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, avem avizul Centrului Național Anticorupție și avizul pozitiv al ministerului ... al Guvernului, să spunem așa. Care tot noi, ieri, am votat alocarea mijloacelor financiare de 64,3 milioane în Legea bugetului asigurărilor sociale de stat, de care de la 1 ianuarie 2020 vor beneficia aceste categorii de veterani.

Vin cu propunerea către dumneavoastră să susțineți acest proiect de lege în prima și a doua lectură, fiindcă atunci când țara a avut nevoie de acești cetățeni, ei nu au spus „nu”. De aceea, vă rog, să nu spuneți nici dumneavoastră astăzi „nu” acestui proiect, să susținem aceste categorii de cetățeni, fiindcă cunoaștem noi în ce situații se află mulți din ei.

Fiindcă de atunci au trecut și ani, mai ales acei din Afganistan, care la început erau 10500 la moment avem 8400 de veterani.

Și în speranța că va fi votat acest proiect de lege, eu vă mulțumesc din partea autorilor acestui proiect, din partea tuturor veteranilor de război din Republica Moldova.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule deputat,

Aveți câteva întrebări.

Prima întrebare – doamna Macari Stela.

Vă rog.

Doamna Stela Macari:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule deputat,

Partidul Democrat din care faceți parte, fiind la guvernare, a reușit foarte bine să dezbină veteranii în ai noștri și ai voștri de parcă ei au luptat pentru pământuri diferite. Grav este faptul că lipsurile, sărăcia și durerea veteranilor au fost folosite, în mod perfid, de către putere pentru a-i face complici la jocuri politice murdare.

Și am să vă amintesc aici de acel videoclip viral pe rețelele de socializare din care se vede clar cum veteranii acceptă să-și vândă onoarea și demnitatea contra 600 de lei.

Prin acest proiect de lege, noi înțelegem că dumneavoastră sunteți conștienți că alocația lunară de 100 de lei este, pur și simplu, umilitoare pentru acești oameni.

Noi desigur vom susține acest proiect de lege.

Întrebarea mea este, însă: de ce tocmai acum v-ați amintit de veterani, lăsându-i în toți acești ani cu mâna întinsă?

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Vă rog, răspunsul.

Domnul Gheorghe Brașovschi:

Mulțumim, doamnă deputat, de întrebare.

Eforturi am mai făcut... și memoria cred că este bună a dumneavoastră, când, cu 7 luni în urmă, am venit exact cu așa... cu acest proiect de lege pe

care dumneavoastră ați fost împotriva să-l introduceți pe ordinea de zi a ședinței în plen a Parlamentului Republicii Moldova.

Eu cred că nu este cazul să ne implicăm adânc în politică în acest proiect, fiindcă eu cunosc problemele veteranilor nu din auzite. Am trăit, trăiesc, am muncit și muncesc alături de ei demult, de zeci de ani de zile și știu problemele. Și am promis acuma, când ajung în mandatul acesta, mandatul al doilea... a mai fost o lună, al treilea, voi face tot posibilul ca acești veterani să simtă o susținere din partea statului, din partea, în primul rând, a noastră, a deputaților care ne aflăm aici.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc mult.

Aveți a doua întrebare?

Vă rog.

Doamnă Macari,

Vă rog.

Doamna Stela Macari:

Doar o precizare, doamnă Președinte.

Și eu nu din auzite cunosc situația veteranilor, domnule deputat.

Întrebarea mea era: de ce n-ați făcut-o când ați fost la guvernare?

Mulțumesc.

Domnul Gheorghe Brașovschi:

Acum i-a venit rândul.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Grosu Igor.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Foarte pe scurt. Acești oameni, într-adevăr, au lăsat familiile și au mers să-și facă datoria.

Și eu cred că cât de mult noi nu am... orice sumă nu am pune noi aici, noi n-o să putem compensa suferințele lor, suferințele familiilor, copiilor. De aceea Frațiunea „Partidul Acțiune și Solidaritate” va susține inițiativa dumneavoastră.

Și tot respectul pentru acești bărbați ai neamului.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Jizdan Alexandru.

Domnul Alexandru Jizdan:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

De fapt, nu este atât o întrebare, cât un comentariu la ce se întâmplă. Eu aș propune ca noi astăzi să fim un pic mai solidari. Și îmi plac mie colegii noștri care vin cu întrebarea scrisă de către cineva și vorbesc despre dezbinare.

Hai deți, dacă avem un proiect atât de frumos, să ne concentrăm și să ajutăm oamenii ăștia. Fiindcă puneți întrebări despre dezbinare, dar, de fapt, ieșiți din Parlament și nu vă întâlniți niciodată cu deputații... cu veteranii de război. N-am văzut multe acțiuni din partea dumneavoastră și azi vorbiți despre dezbinări.

Cu greu s-a obținut și s-a reușit ca azi noi să ridicăm 300 de lei. 300 de lei nu este suficient. Ar trebui la oamenii ăștia de dat minimum 1000 de lei, dar s-a reușit 300 de lei.

Eu cred că este o acțiune foarte frumoasă... și un proiect foarte bun. De aceea eu vă chem pe toți la solidaritate. Hai deți să ne concentrăm și să ajutăm veteranii de război.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc. *(Gălăgie în sală.)*

Stimați colegi,

Hai deți...

Stimați colegi...

Doamnă Macari,

Ați avut două intervenții. *(Rumoare în sală.)*

Dar n-a fost vizat nimeni.

Stimați colegi...

Stimați colegi,

Vă chem la calm ori nu ofer cuvântul nimănui.

Stimați colegi,

Hai deți să ofer cuvântul acelor care au de pus întrebări.

Următoarea întrebare – domnul Savva Oleg.

Domnul Oleg Savva:

Domnule Braşovschi,

Eu susţin şi vreau să amintesc că... încă din legislatura cea, fix aşa proiect era şi de la mine... era diferenţa... sume.

Păcat că atunci când noi am fost în opoziţie nu susţineau asta... spune...

Şi vreau să mulţumesc Guvernului actual că a găsit finanţare pentru asta. Şi cred că noi trebuie să mai prelungim în direcţia asta... nu numai asta, că îs de acord cu domnul Jizdan – 300 de lei, asta-i copeici, asta-i, haideţi să spunem aşa, să facem o comparaţie, costul a 10 pachete de ţigări.

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimaţi colegi,

Haideţi să ne calmăm. Eu vă chem pe toţi la calm.

Nu. Eu vă chem pe toţi absolut la calm.

Dacă avem întrebări la acest proiect, acordăm întrebările.

Toate celelalte învinuiri, vă rog să le lăsăm la o parte.

Domnule Jizdan,

N-a fost necesar să faceţi o provocare, fiindcă toată lumea era gata să voteze.

Stimaţi colegi,

Un minut, domnule Grosu, din partea fracţiunii.

Şi vă rog, mai mult din partea fracţiunii nimeni să nu insiste.

Domnule Grosu,

Vă rog.

Domnul Igor Grosu:

Eu am o precizare.

Stimaţi colegi,

Stimate autor,

Este vorba de 300 sau 500? Ca toată lumea să ştie.

Domnul Gheorghe Braşovschi:

Ca autor şi ca grup de iniţiativă, noi propunem 500, dar Guvernul...

Domnul Igor Grosu:

Păi, aşa şi să rămână. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Gheorghe Braşovschi:

Dar Guvernul vine cu 500? Propunerea este de 300 lei.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Haideți noi să ascultăm acum și raportul comisiei. Facem precizările necesare, fiindcă vine și comisia cu raportul său și pe urmă clarificăm celelalte...

Domnul Igor Grosu:

... Eu asta am vrut că știam că dumneavoastră optați pentru 500, de aia am expus susținerea noastră, ca precizare.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule Carp,

Insistați?

Da, vă rog.

Aveți o întrebare?

Domnul Lilian Carp:

O să auziți, doamna...

E păcat că, într-adevăr, cineva uită trecutul, uită... (*voce nedeslușită din sală*) și e foarte trist atunci când se uită trecutul, și cineva crede că poate ieși după o perdea, și de fiecare dată să fie în față.

E păcat că nu ați dat dreptul la replică doamnei Macari.

Vreau să spun unora că soțul dumneaei în 1992 a stat la Nistru din prima până în ultima zi pentru a apăra integritatea acestei țări. La 7 aprilie, soțul ei a fost în stradă pentru a apăra drepturile cetățenilor și în 2015, și tot așa mai departe, spre deosebire de unii care, la 7 aprilie, au bătut în comisariate de poliție și așa mai departe.

De aceea haideți, când facem o declarație și încercăm să ne dăm... să ne azvântăm așa, cumva, să fim mai atenți.

Mersi mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Următoarea întrebare.

Domnule Smirnov,

Aveți o întrebare?

Da, vă rog.

Domnul Eduard Smirnov:

Уважаемый коллега, вашим законопроектом, который, очевидно, мы поддержим, предполагается увеличение пособий... тут перечислено, каким категориям, в принципе ветеранам, но в законодательной инициативе Парламента есть закон № 507. Если вы не знакомы с этим законом № 507 (он уже принят в первом чтении, его надо рассматривать во втором чтении), речь идет о том, чтобы повысить пособие для тех, кто награжден орденами и медалями СССР, но приравненными к наградам „Ștefan cel Mare” и Орден Республики.

Не кажется ли вам, что этот законопроект, который я сейчас озвучил, нужно соединить с вашим законопроектом и выйти на следующее заседание Парламента?

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, vă rog, domnule autor.

Întrebarea v-a fost acordată dumneavoastră.

Domnul Gheorghe Brașovschi:

Domnule deputat,

Mulțumim de întrebare.

Știți, eu am avut un șir de sunete, fiindcă este publică propunerea noastră și este o propunere de a modifica și Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani și multe, multe alte legi, pe care eu le-am promis, cu siguranță, mă voi implica în rezolvarea acestor probleme foarte profund. De aceea eu cred... cum a fost propunerea din sală, să ne clarificăm pe rând cu toate...

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Domnule Smirnov,

Mai aveți o întrebare? Nu.

Următoarea întrebare vine din partea doamnei Spătaru Arina.

Doamna Arina Spătaru:

În primul rând, condamnat că nu i-ați permis colegii mele să dea dreptul la replică, mama copiilor, soțul căreia a luptat, schingiuit, și cred că avea ce-i replica domnului Jîzdan.

Doi la mână.

Domnule Brașovschi,

Îmi pare foarte bine că vă văd în Parlament, pentru că un coleg de-al dumneavoastră cumva ne-a replicat că, noi, toți cei care nu mergem în teritoriu la oameni. Păi, ultima dată când am fost la Sângerei, pe ușa

cabinetului primarului de Sângerei era pus anunțul – deputatul Brașovschi. Prima întrebare este: dacă ați scos acest anunț, adică această...?

Si, doi la mână, a doua întrebare. Am să vă permit să răspundeți. Deci, cum credeți, voluntarii care au participat la aceste lupte, cot la cot cu reprezentanții MAI, ar merita și ei o alocație, o pensie? Am putea să venim cu niște amendamente la acest subiect? Pentru că noi cunoaștem foarte bine că au fost o categorie de bărbați zdraveni, puternici, care au luptat, au rămas cu niște probleme de sănătate și, din păcate, statul a întors spatele la ei.

Mulțumesc.

Domnul Gheorghe Brașovschi:

Mulțumim de întrebare, doamnă deputat.

În primul rând, vizita dumneavoastră la Sângerei era bine... era bine dacă în urma vizitei hotărâți ceva, dar de aceștia care vin numai și văd birourile...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Vă rog.

Domnule deputat,

Vă abțineți. Întrebarea n-a ținut de raportul dumneavoastră.

Vă rog, la subiect.

Domnul Gheorghe Brașovschi:

Întrebarea, întrebarea...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă rog, la subiect.

Domnul Gheorghe Brașovschi:

Întrebarea la subiect. Da, sunt așa niște indignări de la veterani. Într-adevăr, sunt care, într-adevăr, au luptat, au luptat crâncen. Sunt invalizi, sunt răniți, sunt traumați psihoemoțional, într-adevăr, sunt. Sunt care mai puțin au luptat, dar asta credeți-mă că n-o să verificăm și n-o să facem noi, deputații, asta este Asociația Veteranilor, sunt martorii care au luptat, cred că ei sunt în stare să catalogheze care și ce merită, și ce indemnizație.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim mult.

Aveți a doua întrebare?

Da, vă rog.

Doamna Arina Spătaru:

Am o dorință sinceră, ca toate aceste liste ale veteranilor și ale participanților la acest război să fie revigorată, revizuită. Noi am venit cu o propunere legislativă ca să creăm, pe lângă Guvern, un Departament al Veteranilor, care se va ocupa cu tratarea echilibrată, echidistantă și corectă față de toți participanții la toate luptele. De aceea, acest proiect de lege noi îl vom susține cu mare drag și vă îndemn pe viitor, când va ajunge capitolul discuțiilor la subiectul „Departamentul Veteranilor de pe lângă Guvern”, să ne susțineți și dumneavoastră.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumim.

Mulțumim.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Năstase Vasile.

Domnul Vasile-Andrei Năstase:

Domnule deputat,

S-au vehiculat aici două sume: 300 și 500 de lei. Noi optăm pentru suma de 500 de lei și vom susține acest proiect de lege. Aș vrea să spun că nu ar trebui în niciun fel să politizăm acest proiect de lege. Este de onoare și demnitatea noastră, a tuturor parlamentarilor, să facem dreptate pentru oamenii care au luptat acolo și să înțelegem foarte clar: nu este meritul nici acestui Guvern, nici al altor oricăror guverne care au fost până acum. Acești bani sunt banii contribuabililor noștri, sunt banii poporului nostru și ei trebuie să ajungă acolo unde este atât de nevoie de ei, anume la acești oameni care au apărat integritatea și au fost, au mirosit praful de pușcă.

În mare... vom susține acest proiect. Și sunt de acord cu colegul nostru Igor Grosu că nici această sumă de 500 de lei nu reprezintă cuantumul necesar pentru ei, dar este un început și cred că, pe viitor, după ce vom avea rezultate bune în economie, vom putea să mărim acest quantum pentru acești veterani.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Eu cred că nu necesită un răspuns, a fost o constatare.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Frunze Petru și mai este un deputat care... domnul Leucă.

Gata, aici am finalizat discuțiile. Atâți sunt înregistrați la mine. Domnul Leucă a dispărut.

Domnule Frunze,

Vă rog.

Domnul Petru Frunze:

Domnule Brașovschi,

Spuneți, vă rog, noi cunoaștem că după conflictele armatei unii participanți au decedat și în situația respectivă este inclusă o alocație pentru familiile lor? Ar fi foarte important, fiindcă aceste familii au suferit și mai mult ca cel participant în timpul conflictului, deoarece a rămas cu copiii mici, a rămas cu o mulțime de probleme. Cum vedeți dumneavoastră de inclus și aceste categorii?

Domnul Gheorghe Brașovschi:

Pentru îmbunătățirea proiectului eu o să fiu tot timpul „pentru”, domnule deputat, și se lucrează. Știu că recent a fost modificată Legea despre veterani, când veteranii beneficiază, invalizii, o dată în an la sanatorii. Care refuză, li se recompensează costul, cât costă foaia, iar aceiași veterani o dată în trei ani beneficiază de acest, să spunem așa, serviciu.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, mulțumesc.

Stimați colegi,

Eu cred că întrebările, pe care noi încercăm să i le acordăm domnului Brașovschi, parcă ar veni din partea Guvernului. Nu este chiar destul de corect, fiindcă nu poate dumnealui să răspundă și nu răspunde doar de domeniul social, este o inițiativă a dumnealui, care a fost avizată de către comisie și de către Guvern.

Domnule Leucă,

Văd că insistați. Da, vă rog.

Domnul Ion Leucă:

Doamnă Președinte,

Eu cer, în calitate de veteran al războiului din 1992, o luare de cuvânt, ca deputat în Parlament.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, normal era să vă înscrieți la Secretariat, ca eu să văd dinainte că vreți să...

Domnul Ion Leucă:

Ea a apărut ad-hoc. Când eu văd că pe sângele camarazilor mei se face politică astăzi în Parlament, eu, pur și simplu, dacă mă respect pe mine și respect memoria colegilor mei, eu nu pot să tac.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Leucă,

Vă oferim luare de cuvânt...

Domnul Ion Leucă:

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

... la sfârșit. Vă oferim.

Mulțumesc, domnule Brașovschi.

Nu mai aveți întrebări.

Vă rog să luați loc.

Comisia protecție socială, sănătate și familie.

Doamnă președinte, doamnă Bacalu,

Vă rog, la tribună.

Doamna Elena Bacalu:

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 121 din 3 mai 2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați și comunică următoarele.

Proiectul de lege prevede majorarea de la 100 la 500 de lei a alocației lunare de stat, stabilită persoanelor participante la acțiunile de luptă din Afganistan și pe teritoriul altor state și participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova. Pe marginea proiectului de lege au parvenit mai multe avize ale comisiilor parlamentare, care au susținut proiectul, cu excepția Comisiei administrație publică, care nu a întrunit numărul necesar de voturi pentru a adopta o decizie în acest sens.

De asemenea, au fost examinate avizele Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, Centrului Național Anticorupție, precum și avizul Guvernului, în care se menționează faptul că, pentru anul 2020, au fost identificate mijloace financiare în volum de 64,3 milioane de lei pentru majorarea alocației lunare de stat pentru categoriile de persoane specificate la articolul 2, alineatul (2) punct 1... punctele 7 și 8 din Legea nr. 121/2001. În acest sens, Guvernul propune, la această etapă, majorarea alocației lunare de stat pentru categoriile menționate de la 100 la 300 lei.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia protecție socială, sănătate și familie a acceptat propunerile Guvernului și, cu votul unanim al membrilor prezenți la ședință, propune proiectul de Lege nr. 98 din 3 iulie 2019 spre examinare și aprobarea în prima lectură și, în cazul lipsei propunerilor și obiecțiilor, se propune adoptarea și în a doua lectură, ca fiind lectură finală.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Aveți o întrebare.

Domnul Slusari Alexandru.

Domnul Alexandru Slusari:

Stimată doamnă președinte,

Eu, totuși, propun că noi să votăm azi în prima lectură, poate și în a doua lectură, cu alocațiile propuse de autorii proiectului în mărime de 500 de lei. Și, haideți, între prima și a doua lectură în cadrul examinării Legii bugetului, să identificăm această sumă și să soluționăm această problemă. Adică, vrem să înțelegem pentru ce votăm noi.

Noi vom vota pentru alocațiile de 500 de lei și solicităm ca și colegii noștri să facă același lucru. Noi putem să identificăm încă 64 de milioane în cadrul examinării în politica fiscală și Legea bugetului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Doamnă președinte,

Vă rog.

Doamna Elena Bacalu:

Și eu vă mulțumesc mult, domnule deputat.

Propunerea comisiei a fost pentru două lecturi în cazul când nu vor veni alte propuneri din partea colegilor deputați.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Nu știu dacă este din Guvern cineva.

Doamna ministru ori domnul ministru al finanțelor. Poate cineva să ofere, să ne aducă o claritate la acest subiect ori voi discutați alte subiecte?

Fiți atenți, vă rog.

Stimați colegi,

În aceste condiții, avizul Guvernului...

Stimați colegi,

Avizul Guvernului și sursele identificate sunt pentru 300 de lei.

La etapa inițială, identificăm, fiindcă-i una să facem aici o promisiune politică, că am mers de la 100 la 500 imediat și nu avem pentru aceasta identificate surse în buget. Corect o să fie față de acești veterani?

Nu o să fie corect.

De aceea eu, până la dezbateri, până la determinarea tuturor circumstanțelor, pur și simplu, sunt nevoită să **supun votului în prima lectură.**

Cine este pentru, rog să votați.

Doamnă președinte,

Mulțumesc.

Luați loc.

Practic, majoritatea celor prezenți. Proiectul este votat în prima lectură.

Îl lăsăm pentru dezbateri, pentru lectura a doua, odată cu proiectul bugetului.

Sau sunt alte opinii? (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Cine este... Este raportul comisiei. Comisia a propus pentru lectura a doua în condițiile avizului Guvernului.

Cine este pentru a fi aprobat acest proiect de lege în condițiile avizului Guvernului și conform raportului prezentat de către Comisia...

Eu am să întreb din partea...

Stimați colegi...

Domnule Leucă,

Vă invit la tribună.

Am uitat de dumneavoastră. Vedeți, dacă nu v-ați înscris și aici nu mi-a pus nimeni hârtiuța, am uitat.

Domnul Leucă, până la lectura a doua.

Am încălcat noi puțin procedura, dar dați să-i dăm voie domnului Leucă să vorbească la tribună.

Din partea fracțiunii sau a deputatului?

Domnul Ion Leucă:

A deputatului... a veteranului, doamnă Președinte.

Stimați concetățeni din circumscripția nr. 5 (Glodeni, Râșcani),

Stimată doamnă Președinte al Parlamentului,

Onorat Plen,

Scumpi camarazi de arme,

Chiar m-am gândit că astăzi votarea acestui proiect de lege, inițiat de colegii mei din Fracțiunea Partidului Democrat și altor colegi, care susțin

acest proiect, din sală, nu va fi politizat, dar mi-i trist și amar pe suflet că se face acest lucru.

Fraților,

Eu aveam 24 de ani cu camarazii mei, cu mulți dintre ei în anul 1992, când țara ne-a chemat la arme.

Ca orișice oameni normali la cap, nimeni nu și-a dorit acest război, nici cei de pe partea dreaptă a Nistrului, nici cei de pe partea stângă. A fost un război fratricid care n-a trebuit nimănui, impus din afara granițelor Republicii Moldova.

Mie nu-mi place sintagma „acțiuni militare”, „conflict armat”, „război civil” mai recent, mie-mi place să promovez adevărul. Și, ca participant activ la această conflagrație militară, pot să spun, în cunoștință de cauză, că acesta a fost un război ruso-moldovenesc, fiindcă, la 21 iulie 1992, Pactul de încheiere a acestui război a fost semnat de către Președintele Federației Ruse Boris Elțin și Președintele Republicii Moldova Mircea Snegur.

Și acest război, pentru mine și pentru toți camarazii mei, încă nu s-a terminat. Acest război, pentru mine și pentru toți camarazii mei, se va încheia, atunci când ultimul soldat al Armatei a 14-a, care este nelegal ancorată în teritoriul legitim al Republicii Moldova astăzi, va părăsi teritoriul suveran al Republicii Moldova. (*Aplauze.*)

Eu doar vreau să înțelegeți toți, cei din Parlament și din afara lui, fiindcă nu-i veșnic nimeni în Parlament, nici cei care au fost, nici cei care sunt și cei care o să vină, că veteranii niciodată nu și-au cerșit drepturile. Veteranii au avut onoare și demnitate să recunoască că acest stat cât își poate permite, atâta și-a permis să aibă atenție față de noi.

Noi vă rugăm un singur lucru: ca acel program, inițiat de Guvernul Filip – „Memorie, Onoare, Respect” să fie tradus în viață.

Și cei peste 30 de mii de participanți la conflictul armat din Transnistria să aibă legitimații noi, să fie... cum a spus cineva din partea dreaptă a mea, aceste liste să fie încă o dată recontrolate, că, după cum știm, au mai fost și profitori, și acele acțiuni care statul Republica Moldova își poate permite să acorde oamenilor, care și-au pus la mizat cea mai mare bogăție – viața personală – pentru această țară, pentru acest neam, să fie respectați.

Nu-i vorba... noi parcă am fi la piață aici: 300, 100, 500.

Oameni buni,

Nu mă faceți ca, sub formă de protest, să părăsesc această sală astăzi, când se discută acest proiect de lege.

Vreau, într-adevăr, să-i ajutăm pe cei care se află în cea mai mare dificultate: invalizii, cei care și-au pierdut... familiile celor care și-au pierdut

viața în acest război și să facem așa ca niciodată pe acest pământ, sub nicio formă, să nu se verse sânge.

Mai pașnică apreciere a războiului decât a făcut-o marele nostru poet Grigore Vieru, prin spusele unei mame, nu poate fi:

„A fost război, ecoul lui și-acum mai este viu.

Cămașe vechi, mai noi.

A fost război, amară amintire de la fiu.”

Nu-i doresc nici la o mamă să guste amarul războiului la care a participat soțul, fiul sau orice bărbat al neamului.

Vă mulțumesc pentru atenție. (*Aplauze.*)

(*Voce nedeslușită din sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Vă rog, fără microfon, să nu discutați între dumneavoastră.

Este o ordine în sala Parlamentului.

Vă rog frumos.

Stimați colegi,

Dat fiind că noi n-am ajuns la o bună înțelegere, cum poate fi votat proiectul în cauză, și fără avizul pozitiv al Guvernului definitiv, cu sursele aprobate în buget, nu avem voie să-l votăm în lectura a doua. De aceea propun să luăm o pauză la votarea acestui proiect pentru lectura a doua.

Până atunci, comisia, vă rog să aveți grijă să discutați, să fiți în comunicare cu Guvernul.

Mulțumesc.

Proiectul nr. 98 a fost votat în prima lectură cu majoritatea voturilor.

Următorul proiect de lege, care se supune examinării pentru lectura a doua, este inițiativa sub nr. 174 din 13 august 2019.

Rog, la tribună... e lectura a doua... președintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie.

Doamnă Bacalu,

Rog, la tribună.

Nr. 174.

Doamna Elena Bacalu:

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, prezentat cu titlu de inițiativă

legislativă de către Președintele Republicii Moldova, nr. 174 din 13 august 2019, lectura a doua.

Proiectul sus-menționat de lege are drept scop sporirea gradului de protecție socială a persoanelor vârstnice, prin introducerea, de la 1 octombrie 2020, a unei indexări suplimentare a pensiilor, care nu depășesc minimul de existență pentru pensionari. Proiectul prevede, de asemenea, extinderea modalității noi de indexare și asupra militarilor și a persoanelor din corpul de comandă, și din trupele organelor afacerilor interne, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Guvernul, prin avizul său din 27 noiembrie curent, a susținut proiectul, venind cu propuneri de modificare de ordin redacțional la acest proiect, acceptate de către membrii comisiei.

Sinteza amendamentelor la proiect se conține în anexa la proiect, fiind partea lui integrantă.

Urmare a votării, cu votul unanim al membrilor săi prezenți în ședință (7 voturi „pentru”), Comisia protecție socială, sănătate și familie propune examinarea și adoptarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative, nr. 174 din 13 august 2019, în ședința de plen a Parlamentului în lectura a doua, luând în considerare amendamentul acceptat de comisie.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Mi se pare că aveți o întrebare.

Domnule Perciun,

La acest subiect aveți o întrebare?

Domnul Dan Perciun:

Da, da. În primul rând, eu am un amendament care n-a fost acceptat. Și doi la mână. Vrem un pic să comentăm ceea ce s-a întâmplat azi în comisie și modificările care au fost, ca să înțeleagă toată lumea.

Deci domnul Președinte inițial a venit cu propunerea ca în 2021 să fie indexate de două ori pe an și pensiile mai mari de două ori de cât minimul de existență, iar în 2022 pensiile de trei ori mai mari decât minimul de existență.

Acum, din amendamentul care eu văd că l-a propus domnul Odnostalco, noi vom indexa anual doar pensiile mai mici decât minimul de existență. Deci ambițiile domnului Președinte se vede că au fost frânte, presupun că din cauza lipsei de finanțare pentru 2021 și 2022. Asta e unu la mână. Asta mi se pare că s-a întâmplat.

Totodată, în varianta inițială, ne aducem bine aminte, era prevederea că a doua indexare are loc fie în baza coeficientului, fie în baza inflației din ultimii trei ani de zile sau din ultimul an de zile în funcție de care dintre ele

este mai mare. Și asta ar fi însemnat că anul acesta, dacă se aproba varianta inițială, în 2020 s-ar fi indexat cu 5 și 7, acum pentru că asta costă mai scump, voi ați scos lucrul acesta și ați lăsat doar coeficientul pentru ultimii trei ani de zile.

Cu regret, constatăm că ambiția inițială a domnului Președinte s-a redus cu ajutorul amendamentului domnului Odnostalco. Eu cred că asta s-a întâmplat, de fapt.

Asta ca să știe toată lumea, că altfel sunt discuții tehnice și poate lumea nu înțelege care-i amendamentul suplimentar pe care noi azi îl votăm.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Doamnă Bacalu,

Comisia a acceptat amendamentul cu majoritatea voturilor?

Doamna Elena Bacalu:

Da, a acceptat amendamentul. Și vreau să concretizez că, de fapt, este vorba de unele modificări nu la data de 1 aprilie, dar la data de 1 octombrie.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Asta ați menționat-o pentru domnul Perciun, care nu v-a auzit.

Da, domnule Odnostalco,

Dumneavoastră ați venit cu amendamentul, vă rog să aduceți o claritate.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Спасибо, госпожа Председатель.

Уважаемые депутаты, в этой поправке, которая шла от меня, речь не идет о стандартной индексации 1 апреля – она остается прежней по всем правилам и по всем нормам закона, которые есть на сегодняшний день. Речь идет о второй индексации 1 октября, о чем в поправке очень четко сказано. Никто меньше получать не будет!

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Doamnă președinte,

Nu aveți alte întrebări.

Stimați colegi,

Supun votului adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege sub nr. 174 din 13 august 2019.

Stimați deputați,

Vă rog să fiți atenți. Votăm lectura a doua.

Stimați colegi deputați...

Domnule Sîrbu,

Не разлагаете дисциплину.

Stimați colegi,

Lectura a doua, proiectul sub nr. 174 din 13 august 2019.
Raportul comisiei este pozitiv.

Cine este pentru, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 27.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 35.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 35.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 15.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 15.

Cu 77 de voturi, proiectul a fost adoptat în lectura a doua.

**Următorul proiect de lege este inițiativa, venită din partea
Guvernului, sub nr. 239 din 24 octombrie 2019.**

Prezintă proiectul domnul Pușcuța, viceprim-ministru, ministru al
finanțelor.

**Domnul Serghei Pușcuța – viceprim-ministru, ministru al
finanțelor:**

Bună ziua.

Stimată doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Se prezintă atenției dumneavoastră proiectul de Lege, înregistrat cu nr. 239 din 24 octombrie 2019, privind modificarea unor acte legislative. Prin prisma proiectului respectiv se efectuează modificări de ajustare a pozițiilor tarifare prevăzute în Codul fiscal nr. 1163, Legea nr. 1380 cu privire la tariful vamal, Legea nr. 1540 privind plata pentru poluarea mediului, Codul vamal nr. 1149, Legea nr. 1569 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice în vederea racordării acestora la pozițiile tarifare actualizate din Nomenclatura combinată de mărfuri, ca urmare a intrării în vigoare de la 1 ianuarie 2019 a Legii nr. 275.

Proiectul respectiv este unul important reieșind din necesitatea asigurării unei codificări și descrieri a mărfii aferente operațiunilor de import/export, similare celei prevăzute în legea-cadru.

Printre principalele prevederi ale proiectului pot fi menționate completarea anexei nr.2 din Titlul IV al Codului fiscal cu pozițiile tarifare atribuite autovehiculelor hibrid, substituirea sintagmei „autovehiculele de epocă” cu sintagma „autovehicule de colecție de interes istoric sau etnografic”.

Proiectul respectiv este unul tehnic care nu aduce modificări ce vizează tratamentul fiscal aplicat la importul/exportul de mărfuri. Acest proiect nu necesită cheltuieli financiare și alocarea mijloacelor suplimentare din buget.

Ținând cont de cele expuse, vă rog să susțineți acest proiect.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule ministru,

Ați finalizat?

Domnul Serghei Pușcuța:

Da.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Îmi cer scuze, colegii m-au sustras.

Stimați colegi ...

Sunt întrebări.

Domnule Lilian Carp,

Vă rog.

Domnul Lilian Carp:

Domnule ministru,

Aici la câteva poziții vrem să discutăm împreună. Așa, să luăm punctul 6 din proiectul de lege, unde dumneavoastră vă referiți exact la cota accizului. Și dacă ne uităm în Codul fiscal, o să vedem că, până la modificările pe care le propuneți dumneavoastră, articolul 124 prevedea în felul următor: „Cota accizului pentru mașinile hibrid se micșorează cu 50 la sută”.

Acum, practic, ceea ce propuneți dumneavoastră este ca ele să fie taxate după volumul cilindric, care este volumul cilindric al mașinilor. Asta, de fapt, va duce la scumpirea înmatriculării mașinilor care sunt hibrid.

Dar lumea ca să înțeleagă foarte bine că aceste mașini hibrid în toată Europa sunt la înregistrare mai ieftine. De ce? Fiindcă și din punct de vedere ecologic, da, este bine ca noi să încurajăm, în general, mașinile electrice hibrid să fie înregistrate cu o taxă mai mică. Iar în condițiile modificărilor pe care dumneavoastră le propuneți va avea loc o creștere a prețului pentru înregistrarea acestor mașini.

Deci asta e întrebarea. Eu corect am înțeles, da, din modificările pe care dumneavoastră le propuneți?

Domnul Serghei Pușcuța:

Deci o să venim cu precizarea respectivă. Eu cred că nu-i chiar tocmai așa cum ați spus, dar domnul secretar de stat o să explice.

Domnul Lilian Carp:

Eu mă uit exact ... Deci anterior exista un singur articol, da, în care se spunea că, mașinile hibrid se înregistrează cu suma de 50 la sută, așa, în dependență de volumul cilindric pe care îl are.

Acum dumneavoastră faceți trimitere și modificările în care se spune: alte vehicule și exact care este volumul cilindric de bază. Înainte era 50 la sută din suma generală, fiindcă ele, în primul rând, sunt mai ecologice și nu poluează aerul. Dar propunerile care sunt asta demonstrează că va fi ridicat prețul la înregistrarea acestui tip de autovehicule.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog, domnule ministru.

Domnul Serghei Pușcuța:

Secretarul de stat, domnul Dorel Noroc.

Domnul Dorel Noroc – secretar de stat al Ministerului Finanțelor:

Mulțumesc mult.

Stimate domnule deputat,

Cum și a spus domnul ministru, e pur tehnic și nu se schimbă nimic prin acest proiect de lege. Și dacă o să vedeți la punctul 6, este scris în felul

următor în tabel, citez: „Cota accizului se stabilește similar pozițiilor tarifare, adică capacitatea cilindrică, în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică.” Și aici ce-i important: „În condițiile articolului 124 alineatul (18), care prevede reducerea cu 50 la sută care prin acest proiect de lege nu se modifică”.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule Carp,

Aveți a doua întrebare?

Da, vă rog.

Domnul Lilian Carp:

În asemenea condiții, această modificare înseamnă că, în general, nu trebuia să-și aibă locul, fiindcă legea spune foarte clar, da... articolul 124, se micșorează cu 50 la sută pentru autoturisme cu motor hibrid. Deci, practic, este indicat în legea actuală că, oricum, are loc această înregistrare, se lua în calcul volumul cilindric al mașinilor și, propriu-zis, era mașina, taxată. Deci formulările pe care le-ați făcut dumneavoastră trezesc suspiciune că ar fi fost posibilă înregistrarea sub altă formă, dar dacă este așa, atunci lucrurile sunt la locul lor.

Acuma... am deja, de fapt, mai multe întrebări, nici nu știu pe care să... fiindcă avem voie doar la două. Eu am să mă refer la anumite... chiar la prima... articolul 96 litera b), unde vă referiți la anumite produse care se înlocuiesc, da, sintagma se substituie cu textul și eu am verificat în Codul fiscal, deci, practic, pentru anumite produse în care exista import și așa mai departe: brânză, caș, gorgonzola și alte multe produse de asemenea gen care au mai puțin de 40 la sută grăsime, erau 10 la sută. Acuma se trece la 8 la sută.

Deci întrebarea este: în condițiile când noi, pentru anumite produse va fi mai mic, așa, procentul, dacă este pentru producătorul autohton, este bine, fiindcă noi îl încurajăm și aceste produse, în primul rând, vor fi accesibile pentru majoritatea populației, va crește volumul de vânzări și, pentru producătorul autohton, va fi bine.

Dar dacă este pentru produsele de import, în care se scade, apare iarăși o problemă, deoarece produsele noastre nu vor putea face concurență produselor de import și putem distruge o ramură, propriu-zis, în economie, precum este zootehnia.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog, domnule ministru.

Tribuna guvernamentală – domnul Noroc.

Domnul Dorel Noroc:

Da, vă mulțumesc mult.

Având în vedere că... proiectul tehnic... din cauza dată, poate și apar întrebări.

Referitor la taxa pe valoarea adăugată. În primul rând, noi, ca și țară, având în vedere angajamentele la Organizația Mondială a Comerțului, nu putem să stabilim poziții... cote ale TVA diferite la import și la livrat pe teritoriu. Dar, nemijlocit de proiectul de lege, nu a fost până acuma cota 10 la sută și acuma o stabilim 8 la sută. Exact la aceleași produse a fost 8 la sută și ea urmează să fie în continuare 8 la sută.

Doar că aceste produse de care dumneavoastră faceți referință, până la 1 ianuarie 2019, erau la o poziție tarifară și, având în vedere că a fost modificată Nomenclatura internațională a pozițiilor tarifare, aceste mărfuri se găsesc deja la altă poziție tarifară.

Ceea ce am făcut noi: doar să înlocuim denumirea poziției tarifare, dar exact aceleași mărfuri vor avea 8 la sută TVA.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, vă rog, o precizare.

Domnule Carp,

Vă rog, precizare.

Domnul Lilian Carp:

Eu am verificat foarte bine. Anume că este o micșorare de la 10 la 8. Dacă nu ar fi fost asta, nici nu aș fi adresat întrebarea dată. Da, este corect ca noi să nu facem diferențiere, într-un fel, pentru produsele care vin pe această cotă parte, noi putem exporta, putem importa, dar noi trebuie atunci să avem o altă abordare în ceea ce privește susținerea unei ramuri.

Dacă în Europa, cei care fac zootehnie, au acel ajutor de la stat în subvenționare, Republica Moldova, din păcate, această subvenționare are doar la procesul... la etapa de procurare a animalelor de prăsilă, și atât. Deci nu este tot procesul de producție. De aceea, în condițiile date, noi nu putem concura cu producătorii europeni, unde au această subvenționare și trebuie cumva să avem o altă abordare pentru ei.

Mersi mult.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, mulțumesc.

Dacă necesită un răspuns sau...

Da, e clar, este poziția...

Următoarea întrebare – domnul Lipskii Oleg.

Domnul Oleg Lipskii:

Da. Mulțumesc frumos, doamnă Președinte.

Domnule ministru,

Întrebarea ține de automobile de epocă. Acum o să fie automobile de colecție de interes istoric sau etnografic... Eu sunt aici.

Întrebarea mea: ar însemna asta, având în vedere că aceste automobile puțin circulă pe străzi, mai... de regulă, ei doar participă la niște festivaluri, la niște expoziții. Ar însemna asta, în viitor, poate niște înlesniri pentru aceste automobile, pentru posesorii acestor automobile, că o să aibă careva înlesniri la taxa rutieră?

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, vă rog, răspunsul.

Domnul Serghei Pușcuța:

Stimate domnule deputat,

În condițiile proiectului de lege care s-a propus astăzi atenției Parlamentului, astfel de înlesniri noi nu apar, deci doar e schimbarea denumirii, aducerea în concordanță a mai multor legi. Dar, pe viitor, sigur, putem să examinăm, inclusiv în contextul aplicării taxei de folosire a drumurilor, deci să găsim o soluție, să fie mai...

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, mulțumesc.

Domnule Lipskii,

Mai aveți a doua întrebare? Nu.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Munteanu Igor.

Domnul Igor Munteanu:

Mulțumesc.

Stimate domnule ministru,

În principiu, am formulat deja poziția mea și doleanța ca noi să nu mai avem sute de forme de accize la automobile importate, ci să aplicăm o TVA care va fi clară, stabilă și înțeleasă pentru toată lumea. Dacă o să mergeți pe situația asta, respectiv o să fie mai multe confuzii și mai multe dificultăți legate de aplicare.

Aș vrea să profit de ocazia că sunteți la tribună și vorbiți despre automobile, ca să vă pun o întrebare care vine, într-un fel, din diasporă. Spuneți, vă rog, de ce costul vinierei în Republica Moldova este cea mai scumpă din Europa? Acuma, de exemplu, taxa de drumuri este aproximativ 320 de euro anual, se plătește pentru vinieta aplicată în Republica Moldova,

pentru posesorii de automobile care intră în Republica Moldova nu pe-o zi, nu pe două, dar pe o perioadă mai lungă.

Pentru că, dacă ne uităm la vinieta care se plătește în țările din jur: Bulgaria, Ungaria și Austria, este între 70 de euro, 25 de euro, 30 de euro. Care-i motivul să descurajăm, într-un fel, vizitatorii și oaspeții Republicii Moldova? Dar vreau să vă spun că cel mai mult noi lovim în diasporă. Foarte mulți cetățeni ai Republicii Moldova vin acasă, la rude, cu automobile pe care le înregistrează în țările în care muncesc și atunci aplicăm această penalizare pentru faptul că ei doresc să-și vadă rudele.

Aș vrea să știu dacă este vreun... vreo judecată clară și pentru mine, ca să înțeleg de ce Republica Moldova cere asemenea bir pe autoturisme, înregistrate în alte țări, pentru cetățenii Republicii Moldova?

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, vă rog, răspunsul.

Domnul Serghei Pușcuța:

Da, vă mulțumesc.

Stimate domnule președinte,

Această sugestie cred că nu este obiectul proiectului pe care îl examinăm astăzi. Dacă să vorbim de principiu, cred că fiecare Guvern își are posibilitatea să-și promoveze proiectele proprii, inclusiv până la instituirea actualului Guvern, a fost timp suficient de a înainta diferite proiecte de acest gen, care nu s-a făcut.

Dar, în caz dacă aveți careva propuneri concrete, vă rog să le înaintați. În ordinea stabilită, va fi examinat.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, mulțumesc.

Domnule Munteanu,

Aveți a doua întrebare? (*Voce nedeslușită din sală.*)

Da, mulțumesc.

Stimați colegi,

Alte întrebări nu sunt.

Domnule ministru,

Vă rog să luați loc.

Rog, Comisia economie, buget și finanțe.

Domnule Golovatiuc,

Vă rog, la tribună.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Cum deja a menționat domnul ministru, acest proiect de lege este are caracter tehnic...

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege privind modificarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege prevede modificarea Codului fiscal, Legii cu privire la tariful vamal, Legii privind plata pentru poluarea mediului, Codului vamal și Legii cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice.

Scopul proiectului de lege constă în aducerea în concordanță a legilor sus-menționate cu prevederile Legii privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor, dat fiind faptul că aceasta, prin Legea nr. 275/2018, a fost armonizată la legislația Uniunii Europene.

În acest sens, unele poziții tarifare au fost modificate, introduse sau excluse din Legea nr. 172/2014, fapt ce necesită racordarea acestora în toate legile în vigoare.

Proiectul de lege nu implică alocări bugetare suplimentare de la bugetul de stat.

Pornind de la cele menționate, comisia susține conceptual proiectul de lege și, ținând cont de avizele pozitive ale comisiilor permanente, propune Parlamentului proiectul de lege spre examinare și aprobare în prima lectură.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule președinte,

N-aveți întrebări.

Stimați colegi...

Nici luări de cuvânt nu avem la acest subiect.

Stimați colegi,

Supun votului pentru a fi aprobat, conform propunerii comisiei, proiectul de Lege, pentru prima lectură, nr. 239 din 24 octombrie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Mulțumesc.

Prima lectură.

Pentru a doua lectură, rog comisia să pregătească acest proiect de lege.

Următorul proiect de lege este proiectul înregistrat sub nr. 301 din 5 decembrie 2019.

Din partea autorului domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Stimați colegi,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul nr. 301. De fapt, este un proiect tehnic care face clarități în două articole din Legea privind Institutul Național al Justiției și articolul 20 din Legea cu privire la Procuratură.

Analizând mecanismul de organizare și desfășurare a examenului pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau procuror în temeiul vechimii în muncă, precum și condițiile pentru a candida la funcția de procuror-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia, am constatat o ineficiență în aplicarea fiabilă a procedurilor respective. De aceasta a fost necesar să venim cu unele clarități.

Vreau să vă spun că actualmente cei care vor să candideze la funcția de judecător sau procuror în temeiul vechimii în muncă urmează să treacă un examen în fața Comisiei speciale la Institutul Național de Justiție și ea se face o dată în an, împreună... concomitent cu examenul de absolvire a cursurilor de formare inițială. Și această situație într-o oarecare măsură blochează acele necesități în suplینirea cadrelor în Procuratură și în judecătoria.

De asemenea, se aduce claritate la articolul 20 din Legea cu privire la Procuratură. Venim cu o nouă redacție a alineatului (5) la litera a) prin care una din condiție ar fi ca să aibă o experiență profesională neîntreruptă în domeniul dreptului de 10 ani, dintre care 5 ani în funcția de procuror sau judecător.

Încă o dată vă spun, este un proiect tehnic, astăzi a fost examinat în comisie, cu votul unanim al membrilor comisiei a fost propus spre dezbateri. De aceea rog susținerea.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule deputat,

Aveți întrebări.

Prima întrebare – doamna Ciobanu Maria.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule deputat Bolea,

Eu cred că și dumneavoastră ați citit, ani la rând în mass-media s-a vorbit despre ceea ce se întâmplă la acest Institut Național al Justiției, că

sunt înmatriculați în marea lor majoritate doar feciori de judecători și procurori.

Dumneavoastră, ca un jurist bun, care ... nu v-ați întrebat ce se întâmplă acolo? Și ce putem face noi ca să curmăm această practică?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog, răspunsul.

Domnul Vasile Bolea:

Stimată doamnă deputat,

Eu mi-am pus asemenea întrebări, dar politicile în acest domeniu țin de Ministerul Justiției. Noi, ca și parlamentari, putem să intervenim doar prin amendarea unor legi. De aceea și am venit astăzi în fața dumneavoastră privind amendarea unei legi, ca să dăm posibilitate celor care candidează în temeiul vechimii în muncă, acest examen să nu fie organizat o dată în an, dar, cu regularitate, poate că mai des. Ca să dăm posibilitatea acestor persoane să nu aștepte un an de zile, dar să poată să candideze de două-trei ori pe an, după necesitatea organului care vine cu solicitări de suplinire a funcțiilor.

Eu vreau să vă aduc la cunoștință sau să vă aduc aminte, chiar și în presă a fost acea scrisoare, venită din partea Procuraturii Anticorupție și susținută de Procurorul General, prin care se spune sau se solicită Parlamentului să intervenim la Legea privind statele de personal, să adăugăm mai multe funcții. Deoarece, actualmente, Procuratura nu se isprăvește cu acel volum prea mare de dosare pe care le are în gestiune. Și într-o oarecare măsură, poate, și acest proiect de lege ar debloca situația, dând posibilitate ca Institutul Național de Justiție să organizeze mai multe ori pe an examenul. Și acei care vor promova examenul să intre în funcție să-și facă treaba.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Doamnă Ciobanu,

Aveți a doua întrebare?

Da, vă rog.

Doamna Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

Vă mulțumesc, domnule Bolea.

Am o doleanță doar, să-i dați acest proiect de lege să-l citească și tânărul ministru Fadei Nagacevschi.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc de doleanță.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Litvinenco.

Domnule Litvinenco,

Vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

De fapt, este o veste bună pentru cetățenii Republicii Moldova, s-a găsit ministrul justiției. Este aici, în Sala Parlamentului, în sfârșit.

De fapt, la mine... eu nu știu dacă neapărat este o întrebare, noi am susținut acest proiect și vom vota și în prima, și în a doua lectură. Doar că obiectul de reglementare al acestui proiect, de fapt, sunt două obiecte de reglementare diferite și nu știu, poate, pe viitor ar fi cazul să mergem, așa cum prevede Legea privind actele normative, ca un proiect de lege să aibă un singur obiect de reglementare și să nu fie două obiecte de reglementare distincte. Or, aici, dacă ne uităm, sunt două obiecte de reglementare care nu au nimic în comun unul cu altul.

Domnul Vasile Bolea:

Ceea ce ține de Institutul Național de Justiție este vorba și despre judecători, și despre procurori. Și în Legea cu privire la Procuratură vorbim doar despre procurori. Părerea mea, că este bine, același domeniu de reglementare.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Sunt două, până la urmă.

Domnul Vasile Bolea:

OK. O să ținem cont de doleanță.

Domnul Sergiu Litvinenco:

OK. Asta e o simplă constatare.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, se poate și eu să constat? Când examinăm politica bugetar-fiscală, acolo regăsiți tot, de la buget, până la Fisc și până la Vamă, și multe altele, inclusiv alte organe care se reglementează.

Mulțumesc.

Alte întrebări nu aveți.

Domnule Bolea,

Vă rog, din partea comisiei, raportul Comisiei juridice, numiri și imunități.

Domnul Vasile Bolea:

Stimați colegi,

Doamnă Președinte,

Permiteți-mi să dau citire raportului asupra proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative, înregistrat sub nr. 301 din 5 decembrie 2019.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către un deputat în Parlament, și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în vederea modificării Legii nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției și Legii nr. 3/2016 cu privire la Procuratură și propune perfecționarea cadrului legal și a mecanismului de organizare și desfășurare a examenelor pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă, precum și a condițiilor pentru care persoana poate candida la funcția de procuror-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia.

Necesitatea elaborării proiectului de lege rezultă din imposibilitatea organizării și desfășurării examenului pentru persoanele care candidează la funcția de procuror sau de judecător în temeiul vechimii în muncă mai des decât o dată pe an, și anume odată cu susținerea de către audienții Institutului Național al Justiției a examenelor de formare inițială.

În acest sens, întru evitarea periclitării activității instituționale a sistemului judecătoresc și a Procuraturii în ansamblu, se propune excluderea sintagmei „concomitent cu examenul de absolvire a cursurilor de formare inițială” din prevederile articolului 28 alineatul (5) din Legea nr. 152/2006, astfel încât să se ofere posibilitatea organizării și desfășurării examenului ori de câte ori este necesar.

Suplimentar la aceasta, se propune operarea modificărilor la articolul 20 alineatul (5) litera a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, astfel încât sintagma „în ultimii 10 ani” să corespundă criteriilor de calitate a legii sub aspectul accesibilității, previzibilității și clarității acesteia. Or, la momentul de față, sintagma „în ultimii 10 ani” din articolul 20 alineatul (5) litera a) din Legea nr. 3/2016 nu prescrie clar cum urmează a fi calculat termenul în ultimii 10 ani: din momentul intrării în vigoare a legii sau din momentul anunțării concursului, sau la momentul desfășurării concursului.

În acest sens, autorul proiectului propune excluderea din articolul 20 alineatul (5) litera a) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3/2016 a

sintagmei „în ultimii”, asigurându-se astfel un tratament egal pentru toți candidații la funcția de procuror-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul unanim al membrilor prezenți (8 voturi „pentru”), au decis să propună proiectul de Lege nr. 301 din 5 decembrie 2019 spre examinare și adoptare în prima și a doua lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Raport încheiat.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc.

Întrebări nu aveți, domnule președinte.

Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

... Vă rog să reveniți în sală.

Începem votarea.

Stimați colegi,

Se propune pentru a fi votat în prima lectură proiectul de Lege sub nr. 301 din 5 decembrie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Mi se pare că chiar unanim.

Stimați colegi,

Propunerea Comisiei juridice, numiri și imunități, conform raportului, a fost ca acest proiect de lege să fie votat și în lectura a doua.

Cine este pentru a fi votat în lectura a doua proiectul sub nr. 301 din 5 decembrie 2019, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Doamna Zinaida Greceanî:

Sectorul nr. 2,

Vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 28.

Doamna Zinaida Greceanî:

– 28.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 16.

Doamna Zinaida Greceanii:

– 16. 16 precis? 16.

– 17.

Cu 72 de voturi, proiectul a fost votat în lectura a doua.

Următorul proiect de lege...

Stimați colegi,

Este propunerea să mai examinăm un proiect de lege, cred că foarte scurt, și apoi să luăm o pauză pentru o oră, așa cum prevede Regulamentul Parlamentului. *(Gălăgie în sală.)*

Luăm o pauză...

Stimați colegi,

Am și eu niște întrevederi stabilite în această pauză. Și mă mai roagă și colegii că mai au... *(Rumoare în sală.)* Dar n-o să fie...

Stimați colegi,

O pauză după ce examinăm acest proiect de lege.

Următorul proiect de Lege este sub nr. 253 din 7 iunie 2019.

Autor este Guvernul.

Din partea Guvernului, prezintă Elena Țîbîrnă, director general al Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Vă rog, la tribuna centrală.

Doamna Elena Țîbîrnă – *director general al Casei Naționale de Asigurări Sociale:*

Stimată doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Se prezintă proiectul de Lege cu privire la modificarea articolului 14 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019.

Conform prevederilor articolului 14 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019, sunt stabilite tarifele la serviciile de distribuire a drepturilor sociale acordate de prestatorii de servicii de plată, desemnați, prin cerere, de către beneficiari.

Având în vedere că prevederile articolului au fost supuse, pe parcursul anului, mai multor modificări, pentru a evita eventualele interpretări neunivoce privind modul de aplicare a tarifelor pentru serviciile de

distribuire a prestațiilor sociale, se impune specificarea că tarifele pentru serviciile de distribuire a drepturilor sociale se aplică din suma totală distribuită în anul bugetar.

De asemenea, în proiect se prevede că regularizarea sumelor anuale datorate pentru serviciile de distribuire se va efectua între Casa Națională de Asigurări Sociale și prestatorii de servicii de plată până la finele anului bugetar curent.

Având în vedere importanța gestionării corecte a mijloacelor financiare publice, precum și faptul că prevederile actului legislativ vizat în proiect sunt aplicabile pe parcursul anului bugetar curent, ajustările operate se propun să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

Implementarea prevederilor nu necesită cheltuieli suplimentare și nu se impune modificarea sau abrogarea altor acte normative.

Rog susținerea proiectului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Întrebări nu aveți.

Rog comisia, doamna Bacalu.

Este?

Da, vă rog.

Cine?

Domnul Perciun.

Domnul Dan Perciun:

Bună ziua!

Da. O rugăminte, pentru că proiectul e foarte tehnic și eu cred că cei care ne privesc nu înțeleg, în general, de unde a apărut problema.

Dacă puteți să ne spuneți cum am ajuns astăzi să votăm acest proiect de lege și de ce el este necesar?

Care a fost problema cu plata pensiilor cu poșta, cu procentul...

Doamna Elena Țîbîrnă:

Plata pensiilor...

Domnul Dan Perciun:

... care trebuia achitat, cu modificarea care se făcuse anterior, la care noi am revenit, pentru că se făcuse un pic de lobby din partea „Poștei Moldovei” ca costul de distribuire a pensiilor să fie mai mare și noi a trebuit să revenim, să modificăm.

Deci dacă puteți să oferiți un pic de context, ca oamenii să înțeleagă de unde „cresc picioarele” c-am ajuns să votăm proiectul acesta de lege azi.

Mersi.

Doamna Elena Țîbîrnă:

Mulțumesc pentru întrebare.

Tarifal pentru serviciile de distribuire aferent „Poștei Moldovei”, dacă, în special, vorbim pentru „Poșta Moldovei” nu s-a modificat, rămâne același – 1%, doar că în redacția Legii din 22 februarie era specificat „achitarea doar pentru plata în numerar distribuită la domiciliu”, ceea ce constituie doar 23% din suma distribuită de către Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”, în redacția din luna august, este prevăzut acest tarif pentru plata în numerar, inclusiv distribuită la domiciliu. Și, pentru a ajusta și a aplica univoc prevederile, s-a solicitat această ajustare tehnică, după cum ați menționat. Din punctul acesta de vedere, beneficiarii de prestații, care primesc pensiile prin intermediul Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, nu vor avea de suferit.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Alte întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Comisia, doamnă președinte Bacalu,

Vă rog.

Doamna Elena Bacalu:

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege cu privire la modificarea articolului 14 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2019 nr. 300/2018, nr. 253 din 7 noiembrie 2019.

Potrivit notei informative la proiect, proiectul în cauză a fost elaborat pentru a evita eventualele interpretări neunivoce privind modul de aplicare a tarifelor pentru serviciile de distribuire a drepturilor sociale, specificând că tarifele pentru serviciile de distribuire a drepturilor sociale se aplică din suma totală distribuită în anul bugetar curent. La fel, se propune introducerea unei norme, ce ține de termenul în care poate fi efectuată regularizarea sumelor anuale datorate pentru serviciile de distribuire, și anume până la sfârșitul anului bugetar curent.

Urmare a votării, cu votul unanim al membrilor săi prezenți în ședință (7 voturi „pentru”), Comisia protecție socială, sănătate și familie propune examinarea și adoptarea proiectului de Lege pentru modificarea articolului 14 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019 nr. 300/2018 în ședința în plen a Parlamentului, lectura întâi și a doua.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc, doamnă președinte.

Întrebări nu aveți.

Stimați colegi,

Se supune votului aprobarea pentru prima lectură a proiectului de Lege sub nr. 253 din 7 noiembrie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Mi se pare că unanım.

Propunerea comisiei a fost – adoptarea și în lectura a doua.

Stimați colegi,

Supun votului adoptarea în a doua lectură a proiectului sub nr. 253 din 7 noiembrie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

Vă rog, numărătorii.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 28.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 28.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 18.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 18.

Cu 73 de voturi, proiectul este votat în lectura a doua.

Până la ora 13.00... Până la...

Stați, stați, stați. Liniștiți-vă. Eu altceva vreau să vă spun, nu mă dezbateți.

Mai avem încă, practic, vreo 18 minute, 17, putem să mai examinăm un proiect de lege? Da. Examinăm.

Nr. 222? Nu știu care-i nr. 222. A, da, îl văd.

Vă rog, domnule Litvinenco.

Proiectul nr. 222.

Autorul.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Este un proiect tehnic.

Doamna Tatiana Vieru a depus către Consiliul Superior al Magistraturii, în luna septembrie, o cerere de demisie din funcția de judecător și vicepreședinte al CSJ, președinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ. Urmare a acestei cereri de demisie, înaintată la Consiliu, Consiliul a adoptat o hotărâre prin care s-a propus Parlamentului să ia act de cererea de demisie și să dispună eliberarea din funcție a doamnei Tatiana Vieru din funcția de judecător și vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție.

Urmare a acestei hotărâri, a fost redactat un proiect de hotărâre care prevede în esență:

„Articolul 1. – Doamna Tatiana Vieru se eliberează, din data de 5 noiembrie 2019, din funcția de judecător și vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție, președinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, în legătură cu atingerea plafonului de vârstă.

Articolul 2. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării”.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Întrebări nu aveți.

Da, vă rog, comisia.

Îmi cer scuze.

Domnule Bolea,

Vă rog.

Domnul Vasile Bolea:

Mulțumesc.

Doamnă Președinte,

Permiteți-mi să citesc raportul asupra proiectului de Hotărâre privind eliberarea unui judecător al Curții Supreme de Justiție din funcția de

judecător și vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție, președinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, înregistrat sub nr. 222 din 3 octombrie 2019.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărâre a Parlamentului privind eliberarea unui judecător al Curții Supreme de Justiție din funcția de judecător și vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție, președinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ și comunică următoarele.

Prin proiectul de hotărâre se propune eliberarea doamnei Tatiana Vieru din funcția de judecător, vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție și președinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ.

În rezultatul celor expuse, Comisia juridică, numiri și imunități a decis, cu votul unanim al membrilor prezenți, să propună Parlamentului pentru examinare și adoptare proiectul de Hotărâre nr. 222 din 3 octombrie 2019.

Raport încheiat.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Întrebări nu aveți.

Vă rog, să luați loc.

Stimați colegi,

Supun votului adoptarea proiectului de Hotărâre privind eliberarea unui judecător al Curții Supreme de Justiție din funcția de judecător și vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție. Proiect sub nr. 222 din 3 octombrie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Practic, unanim. Proiectul este votat.

Stimați colegi...

Încă unul? Este nr. 244. De acord?

Nr. 244 din 29 octombrie 2019.

Prezintă secretarul de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii, domnul Mihail Lupașcu.

Vă rog.

Domnul Mihail Lupașcu – secretar de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii:

Stimată doamnă Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege nr. 244 pentru ratificarea amendamentului la articolul 38 al Statutului Organizației

Mondiale a Turismului, aprobat în cadrul celei de-a XVII-a sesiuni a Adunării generale a Organizației Mondiale a Turismului prin Rezoluția XVII din 29 noiembrie 2017.

Prezentul proiect vizează întreprinderea procedurilor interne în scopul susținerii adoptării limbii chineze în calitate de limbă oficială a Organizației Mondiale a Turismului.

În acest scop, sunt menționate următoarele: Republica Moldova este membru cu drepturi depline al Organizației Mondiale a Turismului din 2001. Conform statutului, un amendament intră în vigoare numai atunci când 2/3 din statele membre și-au desfășurat procedurile interne de ratificare. Până în prezent, din numărul total de 158 de state membre – 92 și-au încheiat deja procedurile interne de ratificare.

Pentru ca amendamentul să intre în vigoare este nevoie ca încă 14 țări să-și finalizeze procedurile interne de ratificare în acest sens. China a adresat Organizației Mondiale a Turismului o solicitare de a urgenta intrarea în vigoare a amendamentului la articolul 38 din Statutul Organizației Mondiale a Turismului.

În ultimii ani, Moldova a acordat o atenție deosebită economiei sale turistice, iar numărul vizitatorilor străini crește constant, printre aceștia fiind și turiștii chinezi.

Sumând cele expuse, rog susținerea domniilor voastre pentru aprobarea proiectului vizat.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Vă rog să luați loc.

Domnule secretar,

Nu aveți întrebări.

Vă rog, Comisia politică externă și integrare europeană, doamna Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană, în conformitate cu funcțiile și atribuțiile sale, și în temeiul articolului 27 din Regulamentul Parlamentului, a examinat prezentul proiect de lege și comunică următoarele.

Conform prevederilor alineatului (1) al articolului 11 din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, prezentul document se

încadrează în categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Prezentul proiect de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Președintele Republicii Moldova, fiind elaborat de către Ministerul Economiei și Infrastructurii, fapt ce corespunde articolului 86 alineatul (1) din Constituția Republicii Moldova și articolului 14 din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

Amendamentul la articolul 38 din Statutul Organizației Mondiale a Turismului reprezintă un tratat care a fost adoptat în cadrul Adunării Generale a Organizației Mondiale a Turismului.

Scopul amendamentului examinat este de a include limba chineză în lista limbilor oficiale ale Organizației Mondiale a Turismului conform dispozițiilor rezoluției adoptate de către Adunarea Generală, iar prevederile acestuia urmează să intre în vigoare doar după ratificarea amendamentului, înaintat de către statele membre ale organizației.

Adoptarea prezentului proiect de lege nu contravine politicii externe promovate de Republica Moldova și nu afectează drepturile și obligațiunile asumate în conformitate cu alte instrumente internaționale la care statul nostru este parte.

În contextul celor menționate, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului a adopta proiectul de Lege sub nr. 244 din 29.10.2019 în prima și a doua lectură.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Doamnă președinte,

Aveți o întrebare.

Doamna Ciobanu Maria.

Doamna Maria Ciobanu:

Am înțeles în ce constă esența proiectului, dar domnul care a prezentat proiectul e o rușine să nu înțeleagă în ce constă esența. De aceea că noi avem turiști chinezi. Îmi pare rău.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

E important că, până la urmă, am clarificat în ce constă problema.

Doamnă președinte,

Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

Supun votului pentru a fi aprobat în prima lectură proiectul sub nr. 244 din 29 octombrie 2019, pentru prima lectură.

Cine este pentru, rog să votați.

Doamnă Ciobanu,

Domnule Munteanu,

Să înțeleg că sunteți împotriva? (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Propunerea comisiei...

Practic, unanim a fost votat în prima lectură.

Propunerea comisiei este să fie votat și în lectura a doua.

Cine este pentru ca proiectul nr. 244 din 29 octombrie 2019 să fie votat în lectura a doua, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 31.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 31.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 16.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 16.

Cu 74 de voturi, proiectul a fost votat în lectura a doua.

Stimați colegi,

Încă unul?

Eu am să vă spun pe urmă de ce vă chinui atâta.

Stimați colegi,

Se propune pentru a fi examinat proiectul de Hotărâre sub nr. 270 din 22 noiembrie 2019.

Doamna Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov:

Da, o să prezint eu.

Doamna Zinaida Greceanîi:

O să prezentați dumneavoastră.

Da, vă rog.

Doamna Violeta Ivanov:

Vă mulțumesc foarte mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Din partea autorului și din partea comisiei.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimați colegi,

Este vorba de un proiect tehnic, și anume de modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 70/2019 privind grupurile parlamentare de prietenie.

Inițiativa legislativă sub nr. 270 propune substituirea în anexa nr. 16 a textului „Drăguțanu Otilia” cu „Vitiuc Vladimir” și din tot cuprinsul textului „Drăguțanu Otilia” se exclude.

Necesitatea adoptării acestui proiect de hotărâre rezultă din faptul că doamna Drăguțanu deja nu mai este deputat. Și, reieșind din faptul că a fost inițiată... că a fost înaintată în Parlament o atare inițiativă, am venit cu amendamente, solicitând de la toate fracțiunile modificările și propunerile în vigoare, reieșind din faptul că o parte din deputați deja și-au depus demisia și au fost înlocuiți cu alți deputați.

În conformitate cu aceasta, îmi permiteți să citesc raportul comisiei?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog, raportul comisiei.

Doamna Violeta Ivanov:

Comisia politică externă și integrare europeană, în conformitate cu funcțiile și atribuțiile sale și în temeiul articolului 27 din Regulamentul Parlamentului, a examinat prezentul proiect de hotărâre și comunică următoarele.

Prezentul proiect de hotărâre are scopul de a actualiza componența nominală a grupurilor parlamentare de prietenie, urmare a faptului că o

parte din deputații din actuala legislatură și-au depus mandatul, fiind înlocuiți de către alți deputați.

Totodată, dat fiind faptul că prezentul proiect de hotărâre nu prevede încadrarea tuturor actualilor deputați din Parlamentul Republicii Moldova în crearea grupurilor parlamentare de prietenie, în adresa comisiei au fost prezentate mai multe amendamente care reflectă propunerile fracțiunilor parlamentare în acest sens.

Comisia relevă că a examinat toate amendamentele parvenite în adresa comisiei și toate amendamentele sunt incluse în proiectul de hotărâre.

În contextul celor menționate, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului a adopta proiectul de Hotărâre a Parlamentului sub nr. 270 din 22.11.2019.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc.

Aveți o întrebare – domnul Reniță Iurie.

Domnul Iurie Reniță:

Mulțumesc mult.

Doamnă președinte,

La ultima ședință, am solicitat ca, urmare a reconfigurării politice a Parlamentului, să fie actualizate și grupurile de prietenie, și lucrul ăsta solicit să revenim după Anul Nou, fiindcă era o altă formulă, o altă compoziție.

Înțeleg, prietenia este de durată, dar, oricum, am să vă rog mult, cumva, să mă includeți și pe mine într-un grup de prietenie care are posibilitate, cel puțin o dată, să meargă în deplasare.

Vă rog.

Doamna Zinaida Greceanî:

Doamnă președinte,

Vă rog să-l includeți și pe domnul Reniță în toate grupurile de prietenie, cum sunt inclusă și eu în toate grupurile de prietenie. Și domnul Reniță nu prea m-a întrebat pe mine. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Veți merge.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimată doamnă Președinte,

Am discutat.

Puneți la vot propunerea de a fi inclus domnul Reniță în toate grupurile de prietenie, votăm și... *(Râde.)*

Doamna Zinaida Greceanîi:

După Anul Nou, reexaminăm.

Domnule Reniță...

Chiar vă rog, comisia, să... vă veți înțelege voi în comisie.

Voi, ca și acei din Comisia juridică, vă înțelegeți.

Da. Mulțumesc, doamnă președinte.

N-aveți alte întrebări.

Stimați colegi,

Supun votului pentru a fi adoptat proiectul de Hotărâre sub nr. 270 din 22 noiembrie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Practic, mi se pare că unanim. Proiectul este adoptat... Nu-s două lecturi, dar e proiect de hotărâre.

Stimați colegi,

Vreau să vă spun de ce vă chinui atât de mult.

Mai sunt...

Putem să muncim și fără pauză. *(Voci nedeslușite din sală.)*

Da?

Dacă am mers atât de rapid, putem să muncim...

Avem încă 3 proiecte, mi se pare că, dacă nu mi-a scăpat.

Fără pauză?

Stimați colegi,

Se examinează proiectul sub nr. 227 din 9 octombrie 2019.

Din partea autorilor – domnul Odnostalco.

Da, vă rog, doamnă Darovannaia.

Domnilor deputați,

Nu ieșiți împreună cu membrii Guvernului.

Domnule Mudreac,

Și la dumneavoastră se referă.

Doamna Alla Darovannaia:

Stimați deputați,

Propunem spre atenția dumneavoastră modificarea legislativă care se referă la articolul 33 din Legea nr. 156 privind sistemul public de pensii.

Acest proiect de lege... legislația actuală presupune că reexaminarea pensiilor pentru acei pensionari... pentru cei care au atins vârsta de pensionare și continuă să activeze în câmpul muncii, reexaminarea pensiilor lor este eșalonată până în anul 2027.

Pentru a restabili principiul egalității și contributivității, așa cum ei continuă să contribuie la formarea fondului social, pensiile lor, din acest motiv, nu sunt recalculat, noi venim cu o propunere legislativă de a diminua această perioadă de reexaminare până în anul 2022, după cum urmează.

La 1 ianuarie 2020, pentru cei care au un stagiul de cotizare, după realizarea dreptului de pensie pentru limită de vârstă – până la 15 ani... pentru pensionarii care au stabilit pensiile și reexamineate până la 1 ianuarie 1999.

Pensiile stabilite după 1 ianuarie 1999 până la 1 ianuarie 2019 să fie reexamineate la 1 iulie 2020 – pentru stagiul de cotizare de la 15 ani, de la 1 ianuarie 2021 – pentru stagiul de cotizare de la 10 până la 15 ani, din 1 iulie 2021 – de la 5 ani până la 10 ani stagiul de cotizare și la 1 ianuarie 2022 – de la 2 ani până la 5 ani.

Aici aș vrea să vin cu o informație că, actual, noi avem 700 mii de beneficiari de pensii, din care 165 de mii continuă să activeze în câmpul muncii. Și din acești 165 de mii, 113 mii sunt cei care beneficiază de pensii pentru limita de vârstă.

Guvernul a oferit un aviz pozitiv la acest proiect de lege, doar că, examinând termenul de reeșalonare, l-a extins până la 1 ianuarie 2023.

Autorii sunt de acord cu aprobarea proiectului... cu aprobarea termenului pe care l-a propus Guvernul. Pentru aceasta, pentru anul 2020, deja au fost identificate și sursele de finanțare și a fost inclus în bugetul pentru anul 2020.

Deci în anul 2020, pentru reexaminarea pensiilor, la 1 ianuarie și la 1 iulie, se vor utiliza 94 milioane de lei și de această recalculare vor beneficia, în sumă totală, 15 mii de pensionari.

Rugăm susținerea acestui proiect.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Dar nu știu de ce, nu chiar sigur ați rugat susținerea.

Doamna Alla Darovannaia:

A, rugăm susținerea acestui proiect!

Doamna Zinaida Greceanîi:

Doamnă Darovannaia,

Dumneavoastră trebuie să spuneți: acum vreau să văd care din deputați n-o să voteze.

Doamna Alla Darovannaia:

Păi, ne uităm atent.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Aveți o întrebare.

Doamnă Maria Ciobanu,

Vă rog.

Doamna Maria Ciobanu:

Eu firește că voi susține acest proiect de lege, dar spuneți-mi, vă rog, nu ar fi cazul, în realitățile de azi ale statului Republica Moldova, indexarea pensiilor acelor persoane care primesc mai mult de 10 mii de lei să punem moratoriu, să suspendăm pentru cel puțin 5 ani.

Doamna Alla Darovannaia:

Deci în proiectul dat nu se prevede ceea ce propuneți dumneavoastră. Noi vorbim doar despre reexaminarea pensiilor pentru pensionarii care își continuă activitatea de muncă și pensiile lor nu se recalculează.

Pentru acei care au pensii mari, ei cu aceste sume au contribuit la Fondul social. La moment așa este situația.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Aveți a doua întrebare, doamnă Ciobanu?

Doamna Maria Ciobanu:

Da. Aceasta, de fapt, e o sugestie pentru domnul Odnostalco. Fiindcă dumnealui s-a specializat în acest subiect și așa vrea să vină într-o bună zi cu inițiativă. Noi avem în jur de 300 de persoane, dacă mi-a dat cifra exactă mie, care primesc mai mult de 10 mii pensie.

Așa că gândiți-vă, domnule Odnostalco, vă dau temă pentru acasă.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, vă rog, domnule Odnostalco, primiți tema pentru acasă.

Doamnă Darovannaia,

Nu mai aveți întrebări.

Doamna Alla Darovannaia:

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

Îmi permiteți să fac un mic anunț pentru toți deputații.

Curtea de Conturi din Republica Moldova a împlinit 25 de ani de la fondare. Îl avem în sală pe președintele Curții de Conturi. Este o instituție a statului care efectuează auditul utilizării banilor publici și patrimoniului public. După câte vedeți dumneavoastră ... Noi îl salutăm și pe președintele Curții de Conturi, și felicitări pentru Curtea de Conturi cu această ocazie de împlinire a 25 de ani.

Mai sunt și întrebări la activitatea Curții de Conturi și aici noi, împreună cu deputații, trebuie să introducem, dacă este necesar, și unele modificări în legislație. Dar vreau să vă spun, Curtea de Conturi din Republica Moldova are și o susținere externă destul de enormă.

De aceea la această festivitate de 25 de ani, unde am fost și eu prezentă dimineață, împreună cu domnul Munteanu, sunt prezenți și reprezentanți ai instituțiilor supreme de audit de peste hotarele țării, partenerii de dezvoltare atât ai Republicii Moldova, cât și ai Curții de Conturi.

Și aș vrea să-i salut pe toți partenerii noștri externi care sunt prezenți astăzi, ne-au onorat cu prezența sa în Sala Parlamentului pentru o perioadă foarte scurtă de timp.

De aceea vreau să salut prezența președintelui Organizației EUROSAI, care reprezintă și Curtea de Conturi din Turcia.

Vă salutăm. *(Aplauze.)*

Vreau să salut prezența și a reprezentanților Curții de Conturi Europene, care este reprezentată de un membru al Consiliului de Administrare și șeful de cabinet. Vă salutăm. *(Aplauze.)*

Vreau să salut și Oficiul de Stat de Audit al Republicii Letone, care este reprezentat de trei persoane, inclusiv domnul auditor general, să înțeleg, președintele. *(Aplauze.)*

Vreau să salut prezența și a Curții de Conturi din România, care sunt prezente cinci persoane, în frunte cu președintele Curții de Conturi. *(Aplauze.)*

Vreau să salut prezența și a Oficiului de Stat de Audit al Poloniei, în frunte cu domnul vicepreședinte. *(Aplauze.)*

Vreau să salut prezența și a Oficiului Național de Audit al Suediei, în frunte cu consilierul superior. *(Aplauze.)*

Partenerii SIGMA, care este reprezentată de consultantul superior.

Delegația Uniunii Europene, expert domnul Latti.

Și, de fapt, aceștia sunt acei care sunt partenerii de dezvoltare ai Curții de Conturi din Republica Moldova.

Încă o dată vă mulțumim pentru suportul pe care îl acordați Curții de Conturi din Republica Moldova. Vă urăm la toți succese. Și sigur că mi-aș dori foarte mult ca o părticică a inimii dumneavoastră să rămână dedicată Republicii Moldova.

Vă mulțumesc foarte mult pentru prezența dumneavoastră.

Și încă o dată vă salutăm. (*Aplauze.*)

Stimați colegi,

Continuăm examinarea proiectului. Așa cum am convenit cu dumneavoastră, din partea comisiei, doamna președinte al comisiei Elena Bacalu.

Doamna Elena Bacalu:

Prin prezentul proiect de lege se propune reducerea semnificativă a perioadei în care vor fi reexamineate pensiile pentru limită de vârstă, stabilite după 1 ianuarie 1999.

Astfel, se propune ca deja, de la data de 1 iulie 2020, să fie reexamineate pensiile celor al căror stagiul de cotizare, după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă, va constitui mai mult de 15 ani, iar de la 1 ianuarie 2022 se va încheia cu cei al căror stagiul de cotizare, după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă, va constitui de la 2 ani până la 5 ani.

Guvernul, prin avizul său din 27 noiembrie curent, a susținut proiectul, propunând o nouă redacție a Tabelului nr. 1^a de la articolul 33 alineatul (4²), care a fost susținută de membrii comisiei. În aviz se menționează că mijloacele necesare pentru anul 2020 în mărime de 94,4 milioane de lei au fost prevăzute în proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2020.

Urmare a votării, cu votul unanim al membrilor săi prezenți în ședință (8 voturi „pentru”), Comisia protecție socială, sănătate și familie propune examinarea și adoptarea proiectului de Lege privind modificarea articolului 33 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, nr. 227 din 09.10.2019, în ședința de plen a Parlamentului în prima și a doua lectură.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Doamnă președinte,

N-aveți întrebări.

Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

Noi suntem azi operativi. Cred că experiența de ieri i-a mobilizat pe toți.

Stimați colegi,

Supun votului pentru a fi aprobat în prima lectură proiectul sub nr. 227 din 9 octombrie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Prima lectură.

Practic, unanim.

Stimați colegi,

La propunerea Comisiei protecție socială, sănătate și familie, se propune pentru a fi votat și în a doua lectură proiectul de Lege sub nr. 227 din 9 octombrie 2019.

A doua lectură, rog să votăm.

Cine este pentru?

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 32.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 32.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 17.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 17.

Cu 76 de voturi, proiectul este votat în lectura a doua.

Următorul proiect care se supune examinării este proiectul sub nr. 281 din 28 noiembrie 2019.

Din partea Guvernului – domnul viceprim-ministru, ministru al finanțelor, domnul Pușcuța.

Domnul Serghei Pușcuța:

Stimată doamnă Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Se prezintă atenției dumneavoastră proiectul Legii pentru modificarea Legii nr. 270 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Proiectul Legii pentru modificarea Legii nr. 270 este elaborat în urma constatării anumitor deficiențe atestate în cadrul implementării acestei legi, dar și reieșind din considerentele necesității susținerii sociale a unor categorii de salariați în sistemul bugetar.

În special se propune modificarea claselor de salarizare pentru peste 44 mii de unități de personal care vor spori salariile lunare de la 8% până la 63%, luând în considerare și propunerile pentru valorile de referință utilizate la calcularea salariilor în anul 2020, conform proiectului Legii bugetului de stat pentru anul 2020 care a fost examinat în ziua de ieri.

Concomitent, proiectul prevede majorarea sporului pentru titlu onorific, introducerea premiului anual în mărime de până la 50% din salariul de bază, excluderea obligativității desfășurării activității de cercetare pentru a beneficia de spor pentru titlu științific și alte norme.

Totodată, în temeiul dreptului oferit prin Legea nr. 270, la propunerea unităților bugetare, Ministerul Finanțelor a poziționat, pe parcursul anului 2019, provizoriu, în grila de salarizare unele funcții care se propune a fi introduse în anexele respective din lege. Costul total al modificărilor propuse se estimează la 372 milioane de lei. Aceste mijloace au fost incluse în proiectul bugetului de stat pentru anul 2020 și, pe termen mediu, sunt prevăzute pentru anii 2021–2022. Măsurile propuse vor fi însoțite și de majorarea valorii de referință prevăzute în cadrul proiectului Legii bugetului de stat pentru anul 2020 cu cost total de peste 1 miliard 200 milioane de lei despre care am vorbit ieri.

Cele mai esențiale modificări se propun a fi operate, după cum urmează: unificarea claselor de salarizare între profesori, învățători, educatori educație timpurie. Costul acestei măsuri este de peste 98 milioane de lei, numărul de beneficiari sunt 17 mii 587 unități de personal, creșterea medie per unitate de personal, luând în considerare și majorarea valorii de referință, va fi de la 750 la 980 lei lunar sau ceea ce constituie de la 14 la 19%, media ponderată pe această categorie de creștere va fi de 17 la sută.

Majorarea clasei de salarizare pentru directori, directorii adjuncți în instituțiile de educație timpurie, învățământ preșcolar, gimnazial, liceal, profesional-tehnic. Costul măsurii este de 153 milioane de lei lunar, numărul beneficiarilor este de 4 mii unități de personal, creșterea medie per unitate de personal, luând în considerare și majorarea valorii de referință, va fi de la 820 la 2660 lei lunar sau, în procente, de la 8 la 35%, media ponderată a creșterii salariale va fi de 22%.

Majorarea clasei de salarizare pentru primari, viceprimari de oraș, sat (comună) cu populație de până la 20 de mii de locuitori. Costul acestei măsuri este de 9,2 milioane de lei, numărul de beneficiari – circa 977 unități de personal, creșterea medie per unitate de personal, luând în considerare și majorarea valorii de referință, va fi de la 1390 la 1980 lei, ceea ce este de la 15 la 22% creștere, media ponderată a creșterii fiind de 21%.

Echivalarea claselor de salarizare ale angajaților din sistemul penitenciar cu funcții similare din ordinea publică și securitatea statului. Costul măsurii este de 22,4 milioane de lei pe an, numărul de beneficiari este 1470 unități de personal, creșterea medie per unitate de personal, luând în considerare și majorarea valorii de referință, este de la 1000 la 2000 lei sau de la 19,5 la 44,5%, media ponderată a creșterii fiind de 35 la sută.

Majorarea claselor pentru unele funcții din apărarea națională și ordine publică: comandant regiment, batalion, ofițeri unități militare, salvatori, pompieri, carabinieri. Costul măsurii este de peste 12 milioane de lei pe an, numărul de beneficiari – 3600 unități de personal, creșterea medie per unitate de personal, luând în considerare și majorările valorilor de referință, este de la 500 la 2600 lei, ceea ce este de la 10 la 27% creștere, media ponderată a creșterii fiind de 19,7%.

Majorarea claselor pentru unele funcții din domeniul culturii: bibliotecari, muzeografi, restauratori. Costul măsurii este 25 milioane de lei pe an, numărul de beneficiari – 2570 unități de personal, creșterea medie per unitate de personal va fi de la 920 la 2180 lei lunar sau de la 17 la 63%, media ponderată a creșterii fiind de 30 la sută.

Majorarea claselor pentru unele funcții din domeniul învățământului, asistenței sociale: bucătari, dădacă, lucrători sociali. Costul măsurii – 43 milioane de lei pe an, numărul beneficiarilor – 13 mii 940 unități de personal, creșterea medie per unitate de personal va fi de la 350 la 530 lei lunar sau de la 12 la 19%, media ponderată a creșterii fiind de 16 la sută.

Majorarea claselor pentru unele funcții din domeniul sportului: antrenori, salvatori. Costul măsurii – 2,4 milioane lei pe an, numărul de beneficiari – 230 unități de personal, creșterea medie per unitate de personal va fi de la 850 la 2700 de lei lunar sau ceea ce constituie de la 19 la 44%, media ponderată a creșterii fiind 20 la sută.

De asemenea, se propune majorarea sporului pentru titlurile onorifice: de la 30 la 100 de lei; de la 50 la 150 de lei; de la 100 la 200 de lei; de la 200 la 250 lei. Costul măsurii este de până la 1 milion de lei pe an, numărul total de beneficiari fiind de 740 unități de personal.

Conștientizând necesitatea și importanța acestui proiect de lege pentru întreaga societate, în mod special, pentru angajații din sectorul bugetar, onorat Parlament, va rugăm susținerea acestui proiect.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumim, domnule ministru.

Aveți doi deputați care au întrebări față de dumneavoastră.

Primul va oferi întrebări domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Mulțumesc mult.

Mulțumim mult pentru prezentarea acestui proiect de lege. Și ne bucurăm că ați preluat, de fapt, măsurile, creșterile salariale anunțate în cadrul bugetului solidarității.

Noi, desigur, vom susține acest proiect de lege.

Doar că ne îngrijorează că... de exemplu, cheltuielile de personal pentru autoritățile publice centrale sunt în scădere în comparație cu bugetul anunțat de Guvernul Sandu la acest capitol și, în special, vedem că lipsește componenta „Acțiuni generale” în valoare de 800 de milioane de lei, care era prezentă în bugetul Sandu și acum lipsește. Și asta înseamnă că premiile de 50 la sută din valoarea salariului lunar pentru bugetari a dispărut. Deci ea era, din câte vedem, preconizată în cadrul bugetului Guvernului Sandu și a dispărut în cadrul acestui buget ce ține de salarizare.

Vreau să-mi explicați unde au dispărut aceste premii.

Domnul Serghei Pușcuța:

Stimate domnule deputat,

Reamintesc că, pentru anul 2019, Legea nr. 270 nu prevede posibilitatea de calculare și achitare a premiilor unice. Respectiv, în bugetul de stat pentru anul 2019... precizat, votat aici, în Parlament, ceva surse suplimentare pentru aceasta n-a fost prevăzut.

La ce vă referiți?

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Am o întrebare. Deci mă refer la faptul că ele erau preconizate în cadrul bugetului solidarității al Guvernului Maiei Sandu și acum nu mai sunt.

Domnul Serghei Pușcuța:

Vă referiți la proiectul bugetului pe anul 2020?

Domnul Radu Marian:

Da, exact.

Domnul Serghei Pușcuța:

Dar la care proiect vă referiți?

Domnul Radu Marian:

Proiectul... eu mă uit la proiectul bugetului personal pentru APC-uri și el era.

Domnul Serghei Pușcuța:

Dar unde a fost prezentat acest proiect?

Vă rog să concretizați documentul...

Domnul Radu Marian:

Eu cred că dumneavoastră l-ați văzut.

Domnul Serghei Pușcuța:

... forma, avizul, hotărârea de Guvern... minister... avizare...

Domnul Radu Marian:

Anexa nr. 5 din proiectul de buget.

Domnul Serghei Pușcuța:

Poftiți?

Domnul Radu Marian:

Anexa nr. 5 din proiectul de buget.

Domnul Serghei Pușcuța:

Unde a fost prezentat acest proiect de buget? Vă rog să-mi spuneți.

Domnul Radu Marian:

Dumneavoastră cred că l-ați văzut...

Domnul Serghei Pușcuța:

Dacă acest proiect nu a fost prezentat... în fiecare minister se elaborează un șir de acte normative. La fiecare etapă, pot să fie diferite cifre.

Eu nu pot să comentez la ce cifre vă referiți dumneavoastră.

Vă rog să-mi spuneți la ce proiect de buget pe anul 2020 exact vă referiți?

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Domnule ministru,

Eu am adresat o întrebare. Eu v-am spus de unde am luat această cifră.

Dumneavoastră ați văzut proiectul de buget, care urma să fie prezentat de Guvernul Maiei Sandu, dumneavoastră ați văzut această cifră.

Întrebarea mea este: unde a dispărut cifra, de ce a dispărut această cifră de 801 milioane de lei din linia „Acțiuni generale”, anexa nr. 5?

Domnul Serghei Pușcuța:

Domnule deputat,

Eu consider că fiecare Guvern, în mod special, Guvernul precedent a avut timp suficient pentru a prezenta proiectul Legii bugetului de stat pentru anul viitor în ordinea general stabilită.

După câte cunosc eu, proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2020, într-o careva formă, din Ministerul Finanțelor nu a ieșit. De aceea nu pot să comentez un proiect care nu a ieșit oficial din instituție.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumim, domnule ministru.

Vă rog mult, doamna Ciobanu Maria.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule ministru,

Eu vreau să cred că dumneavoastră cunoașteți situația din instituțiile preșcolare, practic lipsesc dădaca, asistentul educatorului, șeful de gospodărie. Și mă uit eu care este coeficientul de majorare și mă cuprinde tristețea, cum se poate ca copiii să nu beneficieze de o dădacă și de un asistent al educatorului? Fiindcă la așa salarii, credeți-mă, vă rog, noi o să rămânem fără asemenea angajați. Atât.

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnule ministru,

Dacă aveți ceva să răspundeți.

Domnul Serghei Pușcuța:

Vă mulțumesc de întrebare și sugestie.

Deci Guvernul a venit cu propunerea care este prezentată astăzi în formula care este. Sigur că sunt opinii, recomandări, viziuni diferite asupra sistemului de salarizare, este un moment foarte sensibil pentru fiecare salariat, întreaga societate.

Vreau să vă spun că la etapa lucrului asupra acestui proiect de lege au fost primite propuneri de la diverse entități, instituții, propuneri care presupuneau majorarea cheltuielilor de salarizare cu circa 3 miliarde de lei, până la 3 miliarde de lei. Deci o sumă destul de consistentă pentru buget.

Respectiv, Ministerul Finanțelor și-a orientat efortul ca în limita mijloacelor disponibile în buget să facem ca acest proiect de lege să fie unul

care reflectă și protejează interesele acelor pături ale salariaților care necesită cea mai mare atenție din partea sistemului bugetar și a bugetului de stat inclusiv, și nu numai, și a altor bugete.

Respectiv, dacă sunt și alte propuneri care posibil că au fost undeva nu tocmai luate în calcul la formarea acestui proiect, sigur că puteți să veniți cu propuneri pentru lectura a doua.

Domnul Vlad Batrîncea:

Doamnă Ciobanu,

Dacă aveți precizare?

Doamna Maria Ciobanu:

Da. Iată am să vin cu propunerea, am văzut un proiect de lege, semnat de domnul deputat Padnevici, în care se propune majorarea extraordinară a salariului vicepreședinților de raioane, care noi știm foarte bine cu ce se ocupă vicepreședinții de raioane.

Iată coeficientul de la vicepreședinții de raioane, am înțeles că aceste două proiecte o să fie comasate, îl dăm dădacelor și ajutorilor de educatori, precum și șefilor de gospodărie din instituțiile preșcolare.

Este o rușine ca noi să avem grijă de vicepreședinții de raioane. Consiliul de nivelul al doilea în general, dacă politicienii ar fi mai responsabili, ar trebui să reducem, că nu are nimeni nevoie de consiliile de nivelul al doilea. Și atunci s-ar găsi bani, domnule ministru, și pentru ... Dar asta deja nu depinde de dumneavoastră, cu părere de rău.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumim.

Domnul Grosu Igor.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Două aspecte. Primul – un mesaj pentru domnul ministru. Nu dă bine unui demnitar de stat s-o facă pe „mortul în popușoi” să spună că nu știe despre bugetul nostru, al solidarității, în care erau prevăzute prime. Da, nu dă bine. Și stă o echipă întreagă de la Ministerul Finanțelor care știe de lucrul acesta și au memorie instituțională. Admitem că dumneavoastră erați ocupat cu Vama.

Și al doilea mesaj către toți bugetarii.

Stimați ...

A, cu Fisc-ul, scuzați. Dar la Vamă deja numiți pe cine vreți dumneavoastră.

Al doilea mesaj către toți bugetarii.

Stimați cetățeni,

În bugetul solidarității erau prevăzute prime, deci actualul Guvern, pur și simplu, le-a tăiat. Asta așa pentru stenogramă.

Domnul Serghei Pușcuța:

Stimate domnule deputat,

Eu încă o dată țin să revin asupra faptului, în prezentarea pe care am făcut-o și în proiectul de lege care este repartizat la toți deputații este prevăzută prima pentru sectorul bugetar până la 50% din salariul de bază. Este articolul inclus. Deci cred că ați făcut cunoștință cu acest proiect, cunoașteți acest lucru și nu ar fi corect să afirmăm altceva.

În partea ce ține de bugetul solidarității, la care vă referiți. Deci, eu încă o dată, în viziunea mea proprie, acest buget trebuia să iasă din Ministerul Finanțelor, ca să fie oficializat, discutat, pus pe site, dat la avizare la ministere, acest lucru nu a fost făcut. Care variante de lucru la ce etape au fost, eu nu pot să comentez.

Sunt ministru al finanțelor care comentez documente oficiale înregistrate, nu pot să comentez diferite proiecte, variante de lucru ale diferitor bugete care au fost la careva etape discutate. Nu-i corect din partea mea.

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnule Grosu,

A doua întrebare?

Următoarea întrebare va oferi domnul Dan Perciun.

Domnul Dan Perciun:

Domnule ministru,

Bună ziua.

Eu vreau să revin la discuția cu privire la prioritățile care există în acest buget. Dumneavoastră ați spus că el este foarte mult orientat către cei mai prost salariați bugetari. Și, cu regret, de exemplu, constatăm că în cazul metodiștilor nu s-au majorat clasele de salarizare, așa cum s-a întâmplat în cazul educatorilor până la 56. Deși salariile sunt evident foarte mici, în special în grădinițe metodiștii deseori îndeplinesc și funcția de director când directorul e absent și nu sunt salariați pentru asta. E o problemă mare cu metodiștii, în general salariile sunt precare.

În același timp, ca urmare a acestei propuneri bugetare, vedem că cei mai mari beneficiari, de fapt, sunt angajații de la SIS și de la Serviciul Pază și Protecție de Stat, acolo creșterile cheltuielilor salariale sunt de 34 la sută și undeva 54 la sută față de bugetul rectificat. Sunt sume destul de impunătoare.

Și în aceste condiții vreau să revin la afirmația dumneavoastră că ați prioritizat, în primul rând, pe cei care au nevoie de cele mai multe resurse. Poate puteți să ne spuneți, de ce ați făcut prioritizarea anume așa? De ce anume aceste două categorii de angajați beneficiază de cele mai mari majorări, cei de la SIS și cei de la SPPS?

Și în egală măsură, poate, ne spuneți care este salariul mediu la moment în aceste instituții? Și cât va constitui el după acele majorări destul de generoase, după mine, pentru aceste categorii de personal?

Mersi mult.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă rog, răspunsul, domnule ministru.

Domnul Serghei Pușcuța:

Vă mulțumesc.

Stimate domnule deputat,

În partea ce ține de faptul dacă sunt propuneri suplimentare la acest proiect, iarăși, repet, dar așa este conform procedurii, pentru examinare în lectura a doua, sigur că fiecare deputat are dreptul să vină cu aceste propuneri, care vor fi examinate conform procedurii legale stabilite.

În partea ce ține de funcționarii din structurile de forță. Deci în acest proiect pe care l-am prezentat astăzi nu am găsit acele subiecte la care vă referiți. În orice caz, sunt organe de apărare, ordine publică: Ministerul Apărării, MAI și asta e tot.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da, domnule Perciun,

Precizare sau a doua întrebare.

Domnul Dan Perciun:

Domnule ministru,

Eu vă ajut. Deci dumneavoastră trebuie să vă uitați la anexa nr. 5 și să luați bugetul precizat pe 2019.

Domnul Serghei Pușcuța:

Anexa nr. 5, la ce?

Domnul Dan Perciun:

La propunerea mea, la anexa bugetului. La bugetul de stat. Îmi cer scuze.

Domnul Serghei Pușcuța:

Păi, acesta a fost proiectul care s-a discutat ieri, să înțeleg, nu-i acesta de astăzi.

Domnul Dan Perciun:

Dar inclusiv efectul este determinat de către majorarea clasei de salarizare și a valorii de referință. Dumneavoastră majorați valoarea de referință pentru cei de la SIS de la 2000 la 2500.

Impactul total sub aspectul cheltuielilor salariale pentru această instituție, vă spun eu cât e, e 60 milioane de lei față de rectificatul 2019. E o majorare de 34 la sută. La SPPS e de la 62 milioane la 95 milioane, e o majorare de 53 la sută a cheltuielilor salariale. Deci ceea ce zic sunt cifre „beton”.

Încă o dată revenim: care a fost logica prioritizării acestor două categorii de angajați în detrimentul altor categorii de bugetari, care, evident, au și salarii mult mai mici și lucrează în condiții extrem de dificile? Nu că n-ar fi importantă securitatea națională, este, dar încercăm să găsim un echilibru în așa fel încât să nu ne trezim fără personal atât de important în instituțiile noastre de învățământ.

Mersi mult.

Logica care este anume a acestei prioritizări?

Domnul Serghei Pușcuța:

Stimate domnule deputat,

Eu încă o dată repet, îmi cer scuze, dar ceea ce spuneți acum dumneavoastră nu este obiectul proiectului pe care îl prezint astăzi în fața Parlamentului. Aici nu este prevăzută mărirea sau modificarea claselor de salarizare pentru angajații Serviciului de Informații și Securitate.

În cazul în care vă referiți la proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2020, care a fost votat ieri în prima lectură, conform procedurii, fiecare deputat are dreptul să vină cu amendamente. În cazul în care nu sunteți de acord cu careva propuneri care au fost votate în prima lectură, sigur că fiecare deputat poate să vină cu comentariile proprii.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumim.

Într-adevăr, întrebarea nu se referă la chestiunea care se află acum în examinare, domnule Perciun. Și vă rog în ...

Domnule Perciun,

Chiar nu se referă la acest proiect întrebarea. (*Rumoare în sală.*)

Domnul ministru îl va informa pe domnul deputat Dan Perciun personal. Însă, domnule Dan Perciun, puteți, într-adevăr, să veniți cu amendamente la a doua lectură la proiectul bugetului, care a fost votat abia în prima lectură.

Mulțumim.

Următorul deputat care va oferi întrebări dumneavoastră este domnul Petru Burduja, Frațiunea PSRM.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumim, domnule vicepreședinte.

Domnule viceprim-ministru,

Noi cunoaștem cu toții că astăzi avem o situație destul de precară în sectorul învățământului și aș vrea să ne dați o informație mai amplă ce ține de acest sector, adică cum vom stimula acei profesori, în special, mă refer din localitățile rurale care astăzi, practic, deși sunt la pensie, rămânem și fără ei.

Domnul Serghei Pușcuța:

Pot să dau citire cam ce se propune în proiectul respectiv de lege în partea ce ține de educație, școli. La capitolul directori de școli, se propune majorarea salariilor directorilor de liceu... instituții de învățământ, director adjunct de liceu, majorarea medie fiind de la 12 până la 37 la sută, e o creștere destul de semnificativă, avem însăși suma majorării care îi vizează pe această categorie de salariați este de la 1300 până la 2700 de lei lunar. Pentru directori de grădiniță, care sunt în total 2810 persoane, avem o majorare de la 820... la 2300 de lei, majorarea este de la 8% la 32 la sută, în dependență de categorie... unde se plasează angajatul din entitatea bugetară, învățători, educatori grădiniță – 17 mii 587 de persoane, se propune a fi majorat salariul de la 750 până la 1300 de lei – asta-i doar majorarea, majorarea fiind de la 14 la 27%.

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnule Petru Burduja,

A doua întrebare.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumim foarte mult.

Și aș vrea, de asemenea, să atragem atenție la un alt sector destul de important în domeniul sănătății, pentru că astăzi avem în instituțiile medicale mai multe secții care rămân fără asistentele medicale simple, de fapt, care nu vor să-și execute lucrarea pe motiv că salariul este foarte mic. Și aș vrea, de asemenea, să facem o transparență aici ceea ce ține... adică o informație separată ce ține de acest domeniu, pentru a informa... adică, mai detaliat anume ce ține de domeniul sănătății.

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnule ministru,

Să ajute cineva de la tribună.

Domnul Serghei Pușcuța:

Da, dacă-i posibil.

Domnul Vlad Batrîncea:

Tribuna Guvernului – doamna ministru Dumbrăveanu.

Vă rog frumos, tehnicienii, tribuna Guvernului. Primul rând, locul al doilea.

Doamna Viorica Dumbrăveanu – *ministru al sănătății, muncii și protecției sociale:*

Ceea ce ține de sistemul de sănătate, domnul ministru astăzi prezintă amendamentele la Legea nr. 270. Personalul din cadrul sistemului de sănătate... chiar ieri, când am prezentat fondurile de asigurări obligatorii de asistență medicală, am menționat cifrele în contextul majorărilor care se propun pentru anul 2020, am menționat de acele 10% de care vor beneficia atât medicii, cât și asistentele medicale... începând cu anul 2020, și am menționat și despre onorarea acelor amendamente care au fost operate în contextul turelor de noapte, iată acestea sunt majorările care vor veni din fondul de asigurări obligatorii de asistență medicală pentru anul 2020.

Dar e vorba și de personalul medical, și de cel inferior, absolut de toți angajații, inclusiv cei tehnici din sistemul de asigurări obligatorii de asistență medicală.

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnule Burduja,

Careva precizări?

Următorul deputat este domnul Năstase Vasile.

Domnul Vasile-Andrei Năstase:

Susțin inițiativa doamnei Maria Ciobanu referitor la personalul auxiliar din grădinițe, din școli, alte categorii care au salarii foarte-foarte mici – 3–4 mii de lei, asta sunt salarii sub limita decenței.

Și, în această ordine de idei, chiar aș vrea să sugerez o posibilitate de a găsi bani pentru ei în sensul de a plafona salariile unor manageri din întreprinderile de stat, inclusiv acelor din instituțiile de reglementare, care au salarii de 70–80 de mii de lei. Și mie mi se pare că, în situația în care noi avem un buget auster, ca să nu spunem mai mult, mie mi se pare că ar trebui să lucrăm la acest lucru, fie că acest lucru îl veți face dumneavoastră, fie că-l vom face noi prin amendamente sau printr-un proiect de lege.

Dar eu cred că... și vreau să vă spun că ceea ce vă spun eu acum este un punct din programul meu electoral cu care am fost la oameni și el a fost susținut, și mie mi se pare absolut normal să găsim posibilitatea pentru a plafona aceste salarii. Eu nu zic să fie de 5000 de lei, 2, 3, maximum 4 salarii medii pe economie ar fi suficient, cu atât mai mult că chiar și aceste salarii la care mă refer ar fi mai mare decât salariul Prim-ministrului sau decât salariul viceprim-ministrului, sau decât salariile deputaților și ale celorlalți.

Nu cred că un membru al ANRE-ului, de exemplu, care are, nu știu, 50–60 de mii de lei are o responsabilitate mai mare decât șeful Guvernului sau decât un deputat, sau decât un ministru, sau decât un funcționar public din altă parte.

Iată de ce, pentru lectura a doua, noi vom veni cu amendamentele respective, dar vă rog și pe dumneavoastră să vă gândiți la posibilitatea plafonării acestor salarii pe care eu le-am numit în campania electorală – salarii nesimțite.

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnule ministru,

A fost mai mult o sugestie.

Dar dacă aveți ceva să comentați.

Domnul Serghei Pușcuța:

Da. Vă mulțumesc.

Așteptăm amendamentul, să-l examinăm, să facem calculele corespunzătoare, să vedem care ar fi sau n-ar fi impactul asupra bugetului și vom veni cu avizul corespunzător.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumim mult.

Mai departe cuvântul i se oferă domnului deputat Mudreac Radu.

Domnul Radu Mudreac:

Da. Mulțumesc.

Domnule ministru,

Dacă puteți să ne spuneți care ar fi salariul calculat pentru asistenții medicali din grădinițe?

Domnul Serghei Pușcuța:

Acum nu știu dacă o să pot să vă spun exact. O să rog colegii. Este? Da, vă rog.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă rog frumos, tehnicienii, tribuna Guvernului.

Doamna Raisa Ghilan – șef al Direcției politice salariale și monitorizare a angajaților în sectorul bugetar din cadrul Ministerului Finanțelor:

Pentru asistentul medical cu studii profesional-tehnice fără experiență, salariul va fi de 4650 de lei, cu o creștere de 10% față de anul 2019.

Pentru asistente medicale cu studii superioare, salariul 5610 lei, la fel cu o creștere de 10%. Ca informativ, în sistemul bugetar avem 3300 de asistente medicale.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumim.

Domnule Mudreac,

Dacă aveți a doua întrebare.

Domnul Radu Mudreac:

Da, am și întrebare, și precizare.

Eu mă refer la asistenții medicali din grădinițe, nu asistenții medicali la nivel de ministere... care-s în subordinea Ministerului Sănătății.

Dacă puteți anume pe compartimentul dat.

Și vin cu o argumentare...

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă rog, tribuna Guvernului.

Domnul Radu Mudreac:

... am avut cea mai mare neplăcere ca să conduc o Comisie de anchetă privind alimentația copiilor în grădinițe.

Doamna Raisa Ghilan:

În cifrele pe care le-am elucidat, m-am referit anume la asistenții medicali din instituțiile bugetare, nu cele finanțate din FAOM.

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnul Mudreac.

Domnul Radu Mudreac:

... tehnic ceva... Întrebarea-i destul de clară. Pentru că, atunci când am fost în vizită pe la un șir de instituții preșcolare, s-a constatat faptul că asistenții medicali din subordinea direcțiilor de învățământ raionale au un salariu, practic, eu nu pot să-i zic salariu... mai bine tac. Din motivul care este, din acel motiv, noi am depistat – asistenți medicali la 0,25 la 0,5.

A doua întrebare care era la acel moment, asistenții medicali sunt în concediu, sunt pe foi de boală, că au dreptul să bolească și dumnealor. Nimeni nu-i înlocuiește, pentru că ei cad sub plasa tarifară din direcțiile de învățământ raionale sau municipale.

Din acest motiv, noi am venit atunci cu un proiect de lege. Cu părere de rău, nimeni nu l-a susținut, adică o parte din Parlament n-a susținut. Ceea ce ține din... asistenții medicali din instituțiile preșcolare să fie transferați în subordinea Ministerului Sănătății. În cazul dat, se obțineau două scopuri pe

care noi le urmăream atunci: ca să fie un salariu cu mult mai mare. Și al doilea scop pe care îl urmăream ca, în caz că este cineva bolnav sau în concediu de odihnă sau de boală, să fie înlocuit sau delegat un alt specialist pe perioada dată.

Până la urmă, am rămas în aceeași situație. Noi astăzi suntem cu neacoperire la instituțiile preșcolare din cauza salariului foarte mare, undeva 70% nu avem acoperire.

De aceea mă folosesc de acest moment că sunteți dumneavoastră, domnule ministru, aici prezent și este ministrul sănătății, ca să ne întoarcem la examinarea... acelu proiect sau venim noi cu alt proiect, sau încercați dumneavoastră, la nivel de Guvern, să treceți din subordonare în subordonare. Asta este o doleanță.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumim, domnule Mudreac.

Cred că este clară sugestia.

Vă rog frumos, mai departe – doamna Glavan Ruxanda.

Doamna Ruxanda Glavan:

Mulțumesc.

Domnule ministru al finanțelor,

De fapt, în continuarea propunerii făcute de domnul Mudreac, eu vreau să fac o sugestie, având în vedere că este și doamna Dumbrăveanu aici. Nu pot fi trecuți asistenții medicali din grădinițe în subordinea Ministerului Sănătății, pentru că Ministerul Sănătății nu este fondator la nivelul medicinei primare. Astăzi organizarea asistenței medicale primare este fondată de către autoritățile publice locale sau în cabinete individuale. Totodată, eu știu că la nivelul Ministerului Sănătății există un grup de lucru care vrea să revizuiască starea actuală în sistemul de medicină primară.

În cadrul ministerului, colegii care încă colaborează acolo au făcut calculele respective, exista un proiect de lege care prevedea faptul că asistenții medicali din grădinițe să fie angajați în cadrul medicinei primare, nu în subordinea Ministerului Sănătății, și atunci va putea fi realizată salarizarea lor din Fondul de asigurări obligatorii de asistență medicală în baza Hotărârii de Guvern nr. 837, și nu în baza sistemului unitar de salarizare.

Și doi. Se va putea realiza dezideratul cel mai important. Da, dumneavoastră aveți dreptate când spuneți că dacă cineva lipsește să existe cineva care înlocuiește. Dar, de fapt, se va reinclde înapoi ciclul specific de monitorizare a sănătății copiilor atunci când există legătura directă între ceea ce se întâmplă cu copilul în grădiniță și informația care ajunge la medicul de familie sau la medicul pediatru.

De aceea mai mult ca o sugestie către Guvern, sunt toate datele pregătite, va exista susținere eventual în acest caz. 80 de milioane de lei, dacă cifrele nu s-au schimbat, nu cred că este o sumă atât de considerabilă în contextul celor 8 miliarde 380 de milioane pe care le-am aprobat ieri la fonduri.

Poate este cazul să venim și cu un amendament pentru lectura a doua la fondurile de asigurări obligatorii de asistență medicală. Dacă veți considera că este posibil s-o facem acum, atunci să anunțați comisia și noi vom susține. Dacă nu, așteptăm în cel mai scurt timp posibil să putem rectifica această situație.

Mulțumesc.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumesc.

Doamnă ministru,

Aveți ceva de comentat?

Dacă nu... Cred că sugestia este una clară.

Mai departe, stimați colegi, întrebare va oferi doamna Spătaru Arina.

Doamna Arina Spătaru:

Doamnule ministru,

Întrebare la tabelul nr. 3 la compartimentul „Președinte al Parlamentului, Președinte al Republicii Moldova, Prim-ministru.” Deci avem două poziții „asistent” și „secretar”. Să înțeleg că vom mări salariul asistenților și secretarilor?

Dacă aveți niște exemple clare pentru cetățeni, ca oamenii să înțeleagă. În primul rând, mi-ar plăcea să știu dacă măriți salariile și la miniștri, și la deputați, și la Președintele Parlamentului sau nu? Cu cât se vor mări salariile în mediu ale asistenților și secretarilor?

Pentru că din experiența de vara aceasta am descoperit că, de exemplu, secretarii de stat aveau salarii mai mari ca un ministru. Dacă s-a creat un echilibru în astfel de salarii? Și dacă nu, spuneți de ce. Pentru că oamenii ar trebui să știe foarte bine, că noi, până la sfârșit, trebuie să fim și transparentți, să înțeleagă foarte bine: unde și cum sunt gestionați banii care sunt prevăzuți anume pentru astfel de instituții?

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule ministru,

Vă rog, răspunsul.

Domnul Serghei Pușcuța:

Deci în partea ce ține de funcțiile de demnitate publică, ați observat că majorări nu se propun, deci rămâne aceeași clasă de salarizare și aceeași valoare de referință. Până la urmă este decizia Parlamentului, cum va fi votată așa va fi executată această lege.

În partea ce ține de transparență. Proiectul a fost publicat, a fost consultat în ordinea stabilită, este pe site-ul Ministerului Finanțelor, este pe pagina Parlamentului expus. Ceea ce ține de cheltuielile publice, care se fac din toate bugetele, ele, până la urmă, se supun verificării și din partea Inspecției Financiare și Curții de Conturi, care vin cu rapoartele respective. Și este responsabilitatea fiecărui conducător de entitate să execute legea exact așa cum este prevăzut.

Rolul Ministerului Finanțelor este de a monitoriza acest proces, de a coordona alocarea de mijloace financiare exact în quantumul cât este prevăzut, în cazul dat, la cheltuieli de personal de Legea nr. 270, cum va fi ea votată, în formula care va fi votată.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Doamnă Spătaru,

Aveți a doua întrebare?

Da, vă rog, doamnă Spătaru.

Microfonul, vă rog, să conectați.

Doamna Arina Spătaru:

O precizare. V-am rugat să ne spuneți, dacă cunoașteți exact cu cât? Și ce salarii vor avea asistenții și secretarii în anul nou?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog, de la tribuna guvernamentală.

Da, vă rog.

Doamna Raisa Ghilan:

Conform prevederilor Legii nr. 270, în condițiile legii actuale asistentul în cabinetul primelor persoane de stat de cel mai înalt nivel are un salariu de 4190 lei, secretarul în același cabinet are un salariu de 3003 lei. Sunt niște salarii de nivele destul de modeste pentru cabinetele persoanelor de cel mai înalt rang. Astfel, legea propune majorarea claselor anume pentru aceste două categorii și salariile în acest caz vor crește cu 55%: pentru secretarul în cabinet va fi 4600 și pentru asistentul Prim-ministrului, al Președintelui Parlamentului și al Aparatului Președintelui – 6500.

Doar cu titlu de informare, astăzi avem încadrate trei persoane de asistenți în aceste cabinete. Dar, deoarece salariul pentru secretar este destul de mic, cum am vorbit puțin mai înainte, nu avem încadrată nici o persoană.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Mai aveți a doua întrebare?

Da, vă rog, doamnă Spătaru, a doua întrebare.

Doamna Arina Spătaru:

Din comunicarea mea cu mai mulți primari de prin sate am descoperit că încercarea fostei guvernări de a schimba Legea salarizării a avut o mică neînțelegere și am să vă spun de ce. Pentru că s-a pomenit că directorii de case de cultură aveau salariul mai mare ca funcționarii primăriei. Dacă acum, după această lege nouă, pe care o vom vota-o noi astăzi, s-a schimbat cumva raportul și primarii vor primi niște salarii cel puțin ca ale șefilor caselor de cultură?

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, vă rog, domnule ministru.

Sau doamna Ghilan.

Cine răspunde?

Da, vă rog, doamnă Ghilan.

Doamna Raisa Ghilan:

În urma modificărilor propuse, anume din considerentul acesta, în urma nemulțumirilor persoanelor cu demnitate publică de la nivel local, că salariile acestora sunt mai mici decât salariile conducătorilor, Ministerul Finanțelor, Guvernul a venit cu o propunere de a majora clasele de salarizare pentru funcțiile de demnitate publică în localitățile sub 20 mii de angajați.

Astfel, pentru primar de sat/comună cu până la 1500 de locuitori, aceasta este cea mai mică categorie, clasa de salarizare este stabilită de 87, salariul lunar 9970 de lei, comparativ cu un director de casă de cultură într-o comunitate, clasa de salarizare este 78, adică sub acest salariu.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc.

O precizare? Nu.

Următoarea întrebare vine din partea doamnei Roșca Veronica.

Vă rog.

Doamna Veronica Roșca:

Da. Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

În continuare, cu titlu de informare, aş vrea să vă rog să detaliaţi la anexa nr. 9 pe poziţia ce ţine de „bucătar şi bucătar auxiliar” – coeficientul de salarizare este 1,76 şi, respectiv, 1,26, transpus în salariu concret, cât este la moment şi cât va fi după majorare?

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, vă rog, doamnă Ghilan.

Doamna Raisa Ghilan:

Pentru poziţia de „bucătar”, la moment, este clasa 24 şi în condiţiile actuale salariul este de 2850 de lei, fără vechime în muncă. Şi se propune clasa 28, luând în considerare şi majorarea valorii de referinţă, salariul va fi de 3200 de lei, fără a lua în considerare vechimea în muncă, cu creştere de 12%.

Pentru bucătar auxiliar clasa de salarizare, la moment, 9 şi salariul de 1900 de lei, plus compensarea 2000 de lei garantat. Se propune majorarea cu trei clase de salarizare şi plus majorarea şi a valorii de referinţă va oferi un salariu de 2500 de lei sau o creştere de 17%.

Cu titlu de informare, în sectorul bugetar avem la moment patru mii de bucătari, bucătari auxiliari şi bucătari-şefi, practic în instituţii din mai multe domenii de activitate, nu doar din învăţământ.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulţumesc.

Doamnă Roşca,

Aveţi a doua întrebare?

Doamnă Roşca,

Vă rog.

Doamna Veronica Roşca:

Aşa. În anexa nr. 6, domnul ministru tot insistă că nu regăsim nimic ceea ce ţine de Serviciul de Informaţii şi Securitate, Serviciul de Protecţie şi Pază de Stat, vă rog să ne explicaţi: la poziţia respectivă, coeficientul de salarizare este 7,14, la moment cât este salariul şi cu cât se va majora.

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimaţi colegi,

Eu vă propun următoarele: fiindcă, vă daţi seama, în toate anexele, acum nu ţine minte nimeni pe de rost.

Doamna Veronica Roşca:

Domnul Puşcuţa insista că nu se regăseşte absolut nimic ceea ce ţine de SIS şi SPPS.

Şi am recomandat să deschidă anexa nr. 6.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Doamnă Ghilan,

Vă rog.

Doamna Raisa Ghilan:

Anexa nr. 6 introduce ceea ce-a spus domnul ministru în alocuțiune că Ministerul Finanțelor, pe parcursul anului, a făcut niște asimilări de funcții și acuma le restabilește, le introduce, le legiferează în lege.

Nu este nimic nou, este categoria care și astăzi este salarizată în această structură.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Doamnă Roșca,

O precizare, vă rog.

Doamna Veronica Roșca:

Mulțumesc.

Și specificați, coeficientul de salarizare 7,14 în salariu exact este echivalent cu?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog, doamnă Ghilan.

Doamna Raisa Ghilan:

În condițiile Legii bugetului pentru anul 2019, Serviciul de Informații și Securitate are valoarea de referință 2000 de lei. Este Legea bugetului de stat pentru anul 2019. Urmează a fi înmulțită această valoare de referință la coeficientul 7,14 – 18,500... cer scuze, eu calculez între timp. (*Voce nedeslușită.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

14 mii, după câte eu înțeleg, nu 18 mii...

Doamna Raisa Ghilan:

Exact, salariul de bază 14 mii, perfectă dreptate, doamnă Președinte.

Și spor specific pentru riscurile pe care le au în activitate.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Următoarea întrebare – domnul Popșoi.

Domnul Mihail Popșoi:

Da. Vă mulțumesc.

Probabil, voi adresa această întrebare în numele tuturor celor 4 vicepreședinți, atât celor 2 de la guvernare, cât și cei doi din opoziție.

Cum se justifică creșterea salariilor consilierilor Președintelui Parlamentului, ai Președintelui Dodon și ai Primului-ministru Chicu și atitudinea discriminatorie față de consilierii din Cabinetul vicepreședinților? Și dacă este adevărat că membrii Cabinetelor vicepreședinților, de fapt, le va descrește salariul? Și cum justificăm creșterea... aproape dublarea, înțeleg, a salariului de bază al consilierilor Președintelui, Premierului și Speakerului, când pentru pedagogi, dădace și alții oferim creșteri foarte-foarte mici?

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog, cine oferă răspunsul?

Doamnă Ghilan,

Vă rog.

Doamna Raisa Ghilan:

Acele modificări care au fost propuse pentru cabinetele... pentru asistenți și secretari se referă la toate cabinetele, inclusiv ale Secretariatului Parlamentului, Aparatului Președintelui și ale Prim-ministrului, doar pentru aceste 3 cabinete. Costul creșterii acestor clase de salarizare pentru aceste funcții este de 100 de mii de lei anual.

În timp ce în domeniul educației majorările propuse în lege pentru directori, pentru învățători, pentru profesori costă bugetul de stat circa 280 de milioane de lei în calcul anual.

Domnul Serghei Pușcuța:

Dacă îmi permiteți, doamnă Președinte, să concretizez privitor la consilieri...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă rog, la microfon vorbiți.

Domnul Serghei Pușcuța:

... careva propuneri.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Pușcuța,

Nici eu n-am auzit.

Domnul Serghei Pușcuța:

Deci propunerile sunt făcute de majorare salarială la secretari și asistenți, dar nicidecum nu la consilieri, nici la Președintele țării, nici la Președintele sau vicepreședintele Parlamentului...

Doamna Zinaida Greceanî:

Acei care sunt cu salarii mai mici pe care le-a menționat...

Domnul Serghei Pușcuța:

... nu consilierii, dar secretarii și asistenții... îs diferiți.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc mult.

Oricum noi cunoaștem cu toții că există...

Domnule Popșoi,

Aveți a doua întrebare?

Da, vă rog, o precizare.

Domnul Mihail Popșoi:

E adevărat că pentru profesori, pentru medici și pentru dădace cheltuim 28 de milioane, așa cum ați spus, pentru că ei sunt...

Doamna Zinaida Greceanî:

280.

Domnul Mihail Popșoi:

280, pentru că ei sunt mulți, ei sunt foarte importanți – pentru creșterea capitalului uman și pentru a putea avea careva speranțe în progresul economiei acestei țări.

Dar nu știu dacă se justifică dublarea salariului de bază pentru secretari, așa cum ați spus dumneavoastră, și asistenți.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, vă rog.

Domnul Serghei Pușcuța:

Nu este vorba de dublare, s-a spus că este o creștere cu 50 la sută, nu-i dublare, e doar cu 50 la sută.

Și ceea ce-a spus și doamna Raisa Ghilan anterior că avem în aceste funcții unde-i 3000 salariul, la ziua de astăzi, nu este angajată nicio persoană. Deci este așa un nivel de salarizare că nimeni nu se angajează.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Stimați colegi...

Stați că mai avem o întrebare.

Doamnă Babuc,

Vă rog.

Doamna Monica Babuc:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimate domnule ministru,

Dacă se poate, eu aș vrea, la fel, o precizare raportată la angajații instituțiilor teatral-concertistice, mă refer la actorii teatrelor naționale și așa mai departe. Cu această ocazie, pur și simplu, aș suplimenta la întrebarea colegei care se referea la șefii caselor de cultură.

Stimați colegi,

Nu în sensul în care aș prejudicia, cumva, ideea că primarii din satele noastre nu ar merita și nu trebuie să profite de majorări de salariu.

Dar vă rog frumos să țineți cont că majorarea de salariu pentru șefii caselor de cultură, care a fost operată prin Legea nr. 270 încă în perioada Guvernului Filip, a fost făcută după o perioadă de zeci de ani, când oamenii de cultură din sate, dar și cei din orașe, nu au profitat decât de indexări de salariu care veneau, pur și simplu, în raport cu creșterile... vasăzică, valorilor inflației. Și, în acest sens, ar fi foarte bine să ne îngrijim de majorarea salariilor primarilor, fără ca să aruncăm mereu pietre în grădina oamenilor de cultură, pentru că ei animează viața spirituală de la sate.

Și întrebarea mea rămâne în vigoare. Vă rog frumos să-mi spuneți dacă s-a operat? Pentru că până aici, din păcate, nu am ajuns, deși ne-am pus această problemă de foarte multe ori – majorarea salariilor angajaților din instituțiile teatral-concertistice, adică ale actorilor, dacă se poate să-mi spuneți care sunt prevederile.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog, doamnă Ghilan.

Doamna Raisa Ghilan:

În proiectul de lege de modificare a Legii nr. 270 nu s-au regăsit modificări ale claselor de salarizare pentru angajații din instituțiile teatral-concertistice. Dar, totodată, aceștia vor beneficia de majorare a valorii de referință, ce le va aduce creștere de 10% în anul viitor.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Alte întrebări nu mai sunt.

Domnule ministru,

Vă rog să luați loc.

Rog Comisia protecție socială, sănătate și familie.

Doamnă Bacalu,

Vă rog, la tribuna centrală, raportul comisiei.

Doamna Elena Bacalu:

Potrivit notei informative la proiect, proiectul în cauză a fost elaborat în vederea eliminării unor curențe care au fost evidențiate pe parcursul implementării Legii nr. 270/2018 în anul curent. Astfel, autorii vin cu anumite modificări ce țin de reglementările generale ale sistemului de salarizare, precum și de ajustarea claselor de salarizare și a coeficienților de salarizare pentru anumite funcții la gradul lor de complexitate.

Urmare a votării, cu votul unanim al membrilor săi prezenți în ședință (7 voturi „pentru”), Comisia protecție socială, sănătate și familie propune examinarea și aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, nr. 281 din 28 noiembrie 2019, în ședința de plen a Parlamentului în lectura întâi.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Întrebări n-aveți.

Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

Conform propunerii Comisiei protecție socială, sănătate și familie, se propune pentru a fi votat în prima lectură proiectul de Lege nr. 281 din 28 noiembrie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Practic, majoritatea. (*Rumoare în sală.*)

Bună întrebare. Și eu mi-am pus întrebarea asta.

Stimați colegi,

Majoritatea... de fapt, **unanim din cei prezenți, proiectul este votat în prima lectură.**

Și a mai rămas un proiect de lege pe care trebuie să-l examinăm și să-l votăm. De asemenea, cu aspect social.

Proiectul sub nr. 283 din 28 noiembrie 2019.

Din partea Guvernului – prezintă doamna ministru Dumbrăveanu.

Doamna Viorica Dumbrăveanu:

Stimată doamnă Președinte,

Onorat Plen,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege cu privire la modificarea articolului 11 din Legea ocrotirii sănătății.

Vreau să menționez din start că proiectul propune adoptarea unor măsuri care să ducă la sporirea atractivității angajării în sistemul public național de sănătate din Republica Moldova a tinerilor specialiști, absolvenți ai studiilor medicale și farmaceutice.

Proiectul respectiv prevede majorarea indemnizațiilor unice acordate pentru tinerii specialiști: medici, farmaciști sau absolvenți de studii profesional tehnice postsecundare, postsecundare nonterțiare medicale și farmaceutice până la 120 mii lei. Și pentru medici și farmaciști. Iar pentru personalul medical și farmaceutic mediu majorarea până la 96 mii de lei. Această indemnizație se achită în trei rate anuale egale.

Concomitent, proiectul propune această indemnizație să fie achitată inclusiv absolvenților care sunt studenți în bază de contract, dar care vor accepta angajarea în câmpul muncii în baza repartizării care este realizată de către minister.

Vreau să menționez din start că pentru punerea în aplicare a acestui proiect de lege sunt prevăzute mijloace financiare în proiectul Legii bugetului de stat. Deci banii au fost planificați.

Rog susținerea acestui proiect.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Doamnă ministru,

Aveți o întrebare.

Doamna Gherman Doina.

Doamna Doina Gherman:

Stimată doamnă ministru,

Stimați colegi,

Fracțiunea „PAS” va susține cu toată încrederea acest proiect de lege al cărui inițiator a fost doamna ministru Ala Nemerenco. De fapt, acest proiect de lege a fost elaborat în contextul crizei acute de cadre medicale cu care ne confruntăm. Noi ne bucurăm foarte mult că proiectele inițiate de Guvernul Sandu sunt preluate și au continuitate și în Guvernul Chicu, ceea ce de fiecare dată validează activitatea fostului Guvern.

De altfel, doamnă Dumbrăveanu, țin să menționez că apreciez declarația dumneavoastră de ieri din plenul Parlamentului cu referire la

ratificarea Convenției de la Istanbul până la finele anului curent. Problema violenței împotriva femeilor rămâne o realitate terifiantă în Republica Moldova și este un subiect extrem de sensibil. De aceea noi vă dorim izbândă și vă încurajăm să vă respectați angajamentul pe care vi l-ați asumat.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Doamnă ministru,

Aveți ceva de comentat? A fost o încurajare.

Doamna Viorica Dumbrăveanu:

Da. Mulțumesc.

Stimată doamnă deputat,

Vreau să menționez și să reiterez poziția pe care am expus-o ieri, că absolut toate inițiativele care sunt lansate, indiferent de către cine au fost lansate, dacă au un impact social, ele vor fi promovate în continuare de către Guvernul Chicu, respectiv și acest proiect, chiar dacă noi am venit și am trecut printr-un proces de reavizare, de revizuire din punct de vedere al unor aspecte de tehnică legislativă, dar l-am dus până la bun sfârșit.

În contextul Convenției de la Istanbul, vreau să menționez că deja acest proiect de ratificare a Convenției de la Istanbul este în proces de avizare de către autoritățile de resort. Și sper că și în comisia parlamentară de specialitate vom avea avize pozitive la acest proiect de lege.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Următoarea întrebare ...

Mai aveți, doamnă Gherman? Nu.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Fotescu Vadim.

Domnul Vadim Fotescu:

Будьте добры, объясните, пожалуйста, что произойдет в том случае, если человек, по распределению отработав первый месяц и получив первую компенсацию, уволится?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Doamnă ministru,

Vă rog, răspunsul.

Doamna Viorica Dumbrăveanu:

Deci dumneavoastră cunoașteți că legea reglementează doar cuantumul indemnizațiilor și nu procedura de acordare a acestora. Deci procedura de acordare este reglementată prin hotărârea de Guvern. Deci în

cazul acordării este încheiat și un contract și este vorba de rambursarea sumelor, pentru că îți asumi o responsabilitate anumită în contextul dat.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc, doamnă ministru.

Mai aveți a doua întrebare? Nu.

Doamnă ministru,

Alte întrebări nu sunt, vă rog să luați loc.

Raportul din partea comisei.

Doamnă Bacalu,

Vă rog.

Doamna Elena Bacalu:

Așa cum am înțeles, că majoritatea deputaților deja au obosit, voi trece direct la decizia comisiei, cu permisiunea dumneavoastră. Și vreau să vă aduc la cunoștință, stimați colegi, că în raport cu obiectul de reglementare, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice și urmează a fi adoptat, după dezbaterile acestuia, în cel puțin două lecturi.

Potrivit dispoziției articolului 27 alineatul (1) din Regulamentul Parlamentului, comisia sesizată în fond a dezbătut inițiativa legislativă menționată supra în ședința din 4 decembrie 2019. La lucrările comisiei și-au înregistrat prezența un număr de 8 deputați din totalul de 9 membri.

În urma finalizării dezbaterilor, deputații prezenți la ședință au hotărât, cu unanimitatea de voturi, să propună plenului Parlamentului spre adoptare în prima și a doua lectură proiectul de Lege nr. 283 din 28 noiembrie 2019 cu privire la modificarea articolului 11 din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995. Proiectul de lege redactat se anexează la raport.

Și vreau pentru stenogramă, stimați colegi. În urma examinării acestui proiect de lege în cadrul comisiei, a parvenit și avizul de la Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, care ne propune ca „Dispoziții finale și tranzitorii” ale proiectului de lege să se completeze cu următoarea prevedere: „Guvernul, în termen de o lună de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.”

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Doamnă președinte,

Întrebări nu aveți.

Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

Se supune votului pentru a fi aprobat în prima lectură ...

Stimați colegi,

Suntem în procesul de votare.

Se supune votului pentru a fi aprobat în prima lectură proiectul de Lege nr. 283 din 28 noiembrie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Practic, unanim. Prima lectură.

Acum, conform propunerilor Comisiei protecție socială, sănătate și familie, se propune pentru a fi adoptat proiectul de Lege nr. 283 din 28 noiembrie 2019 în lectura a doua.

Cine este pentru, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

Vă rog, sectorul nr. 1.

N u m ă r ă t o r i i:

– 27.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 27.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 31.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 31.

Și sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 17.

Dar în sectorul nr. 2 la sigur sunt 31?

Doamna Zinaida Greceanîi:

27 plus 31 plus ... Cât sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 17.

Dar eu aș vrea să insist să renumărați sectorul nr. 2.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă rog să renumărați.

Prezidiu. Numărați-ne și pe noi. Se poate de două ori.

Stimați colegi deputați,

Vă rog să reveniți la locurile dumneavoastră.

Stimați colegi,

În procesul de votare e bine să fiți pe loc, fiecare la locurile dumneavoastră.

Eu vă rog încă o dată, renumărați sectorul nr. 2.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 28.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 28.

27 – sectorul nr. 1, plus 28 – sectorul nr. 2, plus 17 – sectorul nr. 3.

Cu 72 de voturi, proiectul a fost votat în lectura a doua.

Stimați colegi,

Nu mi-a scăpat nimic, ordinea de zi pentru ziua de astăzi este epuizată. Un mic anunț să vă fac. Un mic anunț.

Vă rog, stimați colegi, un mic ...

Domnule Golovatiuc,

Da, vă rog.

Domnul Golovatiuc.

Vă rog, conectați-i microfonul.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Vreau să fac un anunț. Pentru amendamente la proiectul Legii bugetului de stat, vă rog, toate amendamentele să fie prezentate până miercuri.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

De fapt, în contextul acesta am vrut și eu să vă fac un anunț. Săptămâna viitoare va fi săptămâna activității în comisii. Avem legi care sunt foarte importante și foarte voluminoase, pe care peste o săptămână trebuie să le votăm în lectura a doua.

De aceea săptămâna viitoare Parlamentul nu se va întruni în ședințele plenare, rămâne activitatea în comisiile de specialitate. Aveți grijă de proiectele bugetelor și proiectele de lege pe care ieri și astăzi le-am votat în prima lectură.

Vă urez succese pentru o activitate rodnică.

Mulțumesc.

Ședința s-a încheiat la ora 14.12.

Stenograma a fost pregătită spre publicare în Direcția pentru lucrările plenului Parlamentului din cadrul Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului.